

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

Városi közgyűlés.

Pécs, 1900. szeptember 12.

Rendkívüli közgyűlést tartott ma a város törvényhatósági bizottsága s ez bizony meg is érdemelte a rendkívüli jelzést, mert a tárgysorozatban egyik nagyfontosságú tárgy követte a másikat s a városatyák érdeklődése sem lankadt, dacára hogy a közgyűlés az egész napot igénybevette.

A vízvezeték kibővítési előmunkálatairól való beszámolás, az első 15.000 forint elköltésének bejelentése és újabb 30.000 korona hitel megszavazása iránti előterjesztés képezte az első fogasabb kérdést, a melyen azonban a kilátásban levő siker reményében minden nagyobb emóció nélkül esett keresztül a közgyűlés.

Legjobbán igénybe vette a városatyák türelmét a vágóhídi szabályrendelet tárgyalása, a melyet a közgyűlés enyhe terriblé-jének. Záray Károlynak az a fenyegetése vezetett be, hogy miután őt nem hívták meg az előkészítő bizottságba, hát most kimerítően fog élni kritikáló jogával s a részletes tárgyalás során izenkint szét fogja szedni az egész tervezetet s az olyan vedletten fog kikerülni az ő támadásainak tűzéből, hogy egészen új tervezet készítésére lesz szükség. A kimerítő kritikálásra vonatkozó fenyegetését be is váltotta emberül, elannyira, hogy Litzke József is elrémülve a sok felszólaláson, indítványozta, hogy jövőre Zárayt minden bizottsági ülésre hívják meg s így alkalmat adjanak neki, hogy érdeklődésének mérgét ott adja ki. A tervezet tönkresilányítására vonatkozó jövendölése azonban nem teljesült, mert azt a közgyűlés bizony igen csekély módosításokkal elfogadta.

A muzeumi szabályrendelet tervezetének már nem volt ilyen szerencséje, mert a közgyűlés hangulata nagyon ellene volt, hogy muzeumot csináljunk, tisztviselőket, helyiséget fizessünk, mikor még alig van mit kiállítanunk a muzeumba. Záray indítványozta is, hogy vegyék le ezt az ügyet végkép a napirendről s bizony az is lett volna a sorsa, ha a polgármester nem siet elfogadni Horváth Antal indítványát, mely ez ügyet újabb tanulmányozás végett a muzeumi bizottságnak visz-

szabadatni javasolta, mit aztán a közgyűlés el is fogadott.

Délutánra maradt azonban a legfogasabb kérdés: Herbert János gazdasági tanácsos nyugdíjaztatásának ügye, a mely fogassá az által nőtte ki magát, hogy a város közjava iránt igazán érdeklődők kezdtek már megenni a nyugdíjszabályzatnak azt a már szokásossá lett kijátszását, a mely nyugdíjjal látja el azokat, akik vagy rossz fát tettek a tűzre, vagy más jövedelmesebb, nyugodalmasabb állásokra tesznek szert. Annnyira megterhelte ez a gyakorlat a várost nyugdíjakkal, hogy nem csodálható az az ellentállás, melyre ez a legújabb nyugdíjazási kérvény talált mikor köztudomásu, hogy itt nyugdíjazásról van szó tulajdonképeni nyugalmavonulás nélkül.

A csata most még természetesen a régi gárda győzelmével végződött, de azt hisszük mégis meglesz az az eredménye, hogy elveszi a kedvüket az illetőknek ilyen dolgok ismételtetésétől, mert bizony nem kellemes dolog, ha olyan kemény igazságokat vagdosnak az ember fejéhez, mint ma Erreth János hatalmas beszédében részük volt.

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Báró Fejérváry Imre főispán pontban 9 órakor megnyitván a közgyűlést, kezdetét vette a tárgysorozat letárgyalása, melynek első pontját képezte a királyi kössöntő irata a 70-ik születésnapja alkalmából országsszerte kifejezésre jutott üdvözlésért,

Tróber Aladár olvasta fel a legmagasabb királyi kéziratot, melyet a közgyűlés tagjai állva hallgattak végig és lelkes éljenzéssel fogadtak, mire a főispán kimondta a határozatot, hogy a közgyűlés a leiratot hódoló tudomásul veszi.

Incédy Dénes emlékezete.

A tárgysorozat 2-ik pontjával kapcsolatosan s annak tárgyalását megelőzőleg Fejérváry főispán emelt szót, hogy megemlékezzék a törvényhatóságot Incédy Dénes és Ullmann Károly halála által ért veszteségről.

— Bennük kidőlt közéletünknek két hű ügybuzgó és érdemdús munkása — így szölt a főispán. Tanúi voltunk valamennyien az ő közhasznu működésüknek, érdemeikről mindannyian bizonyosságot tehetünk. Indítványozom ennél fogva, hogy Incédy Dénes és Ullmann Károlynak a közügyek körül szerzett érdemei a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökít-

tessenek s a bizottság fájdalmas részvéte jegyzőkönyvbe iktattassék, a miről a jegyzőkönyvi kivonat elküldése mellett a ciszterci rend pécsi társháza, illetve az Ullmann család értesíttessenek.

A közgyűlés ezt az indítványt egyhangu helyesléssel határozattá emelte.

Ezután fölolvastatott a tanács előterjesztése az Incédy Dénes elhunytá alkalmából tett és javasolt intézkedések tárgyában. A jelentés felsorolja, hogy a tanács Incédy halála alkalmából külön gyászjelentést adott ki, a ravatalra a város nevében koszorút helyezett s a zirci apát előtt tisztelegvén, a polgármester a város részvétét tolmácsolta. Mindezek tudomásul vételét kérve a Tanács indítványozza, hogy Incédynek az új központi temetőben diszkrét helyet jelöljön ki és a plébánia utcát Incédy Dénes utcának nevezze el.

Záray Károly minderrben hozzájárul a tanács javaslatához, csak azt a kicsinyes és más városok példája által sem igazolt eljárást kifogásolja, hogy az utca-elnevezésénél nem elégszünk meg a családi név alkalmazásával s hozzá tesszük a keresztnévet is. A közhasználatban az utcanevéknél ugyis elhagyjuk a keresztnévet, feleljen meg hát a hivatalos elnevezés is a közhasználati névnek s legyen a plébánia utca egyszerűen Incédy utca.

Polgármester utal az eddigi gyakorlatra, amely az utcaelnevezésnél a teljes nevet alkalmazta, mint az a fővárosban is szokásos (Baross Gábor utca, Deák Ferenc-utca stb.); kéri tehát a tanács javaslatának változatlan elfogadását.

Erre a közgyűlés — miután Záray más alkalomra tartotta fönn indítványát — a tanács javaslatát egyhangulag határozattá emelte.

Az állatorvosok államosításáról szóló földmivelésügyi miniszteri rendeletet olvasta fel ezután Tróber Aladár dr. főjegyző.

A földmivelési miniszter ugyanis az 1900. évi XVIII. törvénycikk végrehajtása tárgyában rendeletet adott ki s felhívta a várost, hogy a folyó évi október 1-ig tegyen az iránt felterjesztést, hogy mily számú állatorvos szükséges a törvényhatóság területén az állategészségügyi teendőik ellátására?

A miniszter minden törvényhatósági elsőfoku állategészségügyi hatóság mellé egy-egy állami állatorvost tervez kinevezni; azon helyeken, melyek megyei székhelyek is, ugy a városi, mint a megyei másodfoku állategészségügyi hatóságok mellé együttesen ad egy állatorvost, s csak ott külön külön egyet-egyet, hol a forgalom és a teendők rendkívüli nagyok.

A tanács javaslata erre nézve az, hogy a jelenlegi városi két állatorvosi állás egyikét államosítandónak jelzi s ennek állami rendszerezése végett felterjesztést kér intézni a miniszterhez. A másik városi állatorvos közigazgatási igazgató lesz s mert Pécsen egy ál-

— Csuda olcsóság a BÉKA boltban! —

Nyári és téli piquet paplan, zsebkendők, frofir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglepő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a BÉKA-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

lami városi állatorvos is elvégezheti a teendőket — a másik állás az államosítás életbeléptekor beszüntetendő.

Aidinger János nem látja tisztában a dolgot . . .

Záray Károly: A vágóhid rejlik mögötte!

Aidinger János szerint nem kell most kimondani az egyik állás beszüntetését, hanem várjuk be az államosítást. Különben is ilyen előterjesztésekre a miniszter nem reflektálhat, mert a törvény rendeli a kellő számú állami közegek kirendelését. Jelenlegi állatorvosaink vagy kineveztetnek, vagy megmaradnak a város szolgálatában. Mindig kell két állatorvos az állategészségügyi teendők ellátására. Ha egyik állatorvosunk vágóhidi igazgató lesz, akkor a másik szükséges az állategészségügyi teendők elvégzésénél. A felterjesztés felesleges, nem időszerű és korai; a miniszter csak felvilágosítást kér a szükséges erők iránt, a személyes tekintetek teljesen mellőzendők s be kell várni az államosítás életbeléptetését.

Tichy Ferenc dr., első aljegyző felolvassa erre a miniszteri utasítást. Majd *Majorossy* Imre polgármester fejtegeti, hogy egy állatorvos is elegendő levén a teendők ellátására, felesleges állásokat ne tartsunk; mert egy városi állami állatorvos is el tudja látni a teendőket.

A közgyűlés a tanácsi javaslat mellett volt s *Aidinger* János is kijelentette:

— Jól van, én is elfogadom; csak baj ne legyen belőle!

Tehát a főispán határozatilag kimondta, hogy a közgyűlés az egyik városi állatorvosi állás államosítása iránt felterjesztést tesz a miniszternek; a másik állást pedig az államosítás életbeléptekor beszünteti.

Ujabb kiadások

szükségeltetvén a vízvezeték kibővítési előmunkálataira, a Tanács újabb harmincezer korona hitel megszavazása iránt tesz javaslatot.

Oberhammer Antal, helyettes gazdasági tanácsos, olvasta fel a javaslatot, mely beszámol mindenek előtt az eddig megszavazott tizenötezer forintot érintő munkálatokról. Történetek pedig a következő munkálatok:

Németüröghön egy mély furás eszközöltetett. Az ujhegyi dűlőben kutató furás történt. A bálicsi völgyben mély furást végeztek.

A magyarüröghi határban az Istenkutja mellett kutató furás eszközöltetett; végül a pogányi határban a víz felkutatására is történt furás s e víz esetleges levezetéseinek tervei is elkészítettek. Mindeme munkálatok eredménytelenek lévén, Töttös és Kővágószőlős határában a *Tortyogó forrásnál* három csoportban kezdtek meg és folytatják a munkálatokat; ugyanint: talajkutató, vizgyűjtő és vízmérő csoportokban. Eddig 15 kutató furás történt s most 2 van folyamatban. Ezeket egy állami furóval csinálták, mihez azonban a város még 2000 koronán egy másik furót is szerzett be, hogy a munkálatok gyorsabban történjenek. A vizgyűjtés állami garnitúrával májusban kezdetet meg s már 147.5 méter mély vizgyűjtő kút van. A vízmérések augusztusban kezdődtek s ezideig 29230 koronába kerültek a munkálatok.

Minthogy azonban a munkálatokat még mindig folytatni kell, hogy a vízszükségletét a lakosságnak biztosítsák az állandó vízvezeték végleges kibővítésével, ezért a Tanács újabb 30 ezer korona hitel megszavazását kéri; meglehetősen terjedelmes fejtegetések és aggodalmak nyilvánítása mellett.

J. Engel József ezeket a fejtegetéseket feleslegesen tartja. Megszavazza a hitelt, mert szükséges. De kér elszámolást az összegekről s kérdezi, mily szakértők felügyelete alatt történnek a munkálatok?

Majorossy Imre polgármester kijelenti, hogy *Farkas* Kálmán, közegészségügyi miniszteri kiküldött és *Böckh* János geologus utmutatásai az irányadók a munkálatoknál, a mit a felszólaló tudomásul vesz.

Littke József is megszavazza az újabb hitelt. Rámutat azonban arra, hogy a számadások felülvizsgálatára annak idején bizottság küldetett ki. Ennek ő is tagja volt; de sohasem lett meghíva az ülésekre. Akkor se, mikor a bálicsi völgyben a *Hirschfeld-féle* furást eszközölték. Indítványozza, hogy küldjön ki a közgyűlés most egy ellenőrző bizottságot; ő azonban nem reflektál a kiküldetésre.

Majorossy Imre polgármester szerint 1887-ben lett egy ellenőrző bizottság kiküldve de akkor magánvállalkozók eszközölték a munkálatokat. Most állami szakértők utmutat-

tása szerint folyik a munka. Különben meghajlik a közgyűlés határozata előtt.

Rauch János előadja, hogy a bizottság tagjai az újabb furásokra is meghivattak. A bálicsi völgyben tett furatás épen a helyi bizottság kérelmére történt. Ekkor a számadásokat is előterjesztették; de ezek utólag is ellenőrizhetők.

Záray Károly dr.: Elfogyott már tizen-nyolcezezer forint . . .

Közbeküldések: Csak tizenötezer!

Záray szerint lesz az a kamatokkal együtt 18 ezer is. Itt pénzek felhasználásáról van szó, a mi ellenőrizendő. Lehetnek a kiadások közt hajmeresztő napidíjak és más elétek.

Majorossy Imre hozzájárul az ellenőrző bizottságnak a munkálatok teljesítésére és a kiadások ellenőrzésére leendő kiküldetéséhez s kéri abba *Záray* Károlyt is beválasztani.

A közgyűlés erre a kért 30 ezer korona hitelt megszavazta s az 1897-ben kiküldött soktagu bizottságot, az elhalt *Incédy* Dénes helyére *Záray* Károlyt beválasztva, ismét kiküldte a munkálatok s a kiadások ellenőrzésére.

A közbeküldési szabályrendelet

tárgyalása következett ezután. Előbb azonban az özv. *Gadó* Józsefné szül. *Krisztian* Mária tulajdonát képező s a városi erdőbe beékel 1 hold 288 □-öl terület megvételi ügyét — mert a képviselőtestület tagjainak többsége jelen nem volt — a legközelebbi közgyűlésre halasztották s a katonai gyakorlótér északnyugati sarkán levő 390 □ öl területet *Práger* Jánosnak adták ki évi tizenhat korona bérért.

Záray Károly dr. sajátos eljárást tartja, hogy ily fontos szabályrendeleteket, mint a jelenlegi is, minden megokolás nélkül terjeszteni be. Ez fontos gazdálkodási kérdés s minden kiadást és bevételt alaposan kell ismerni, mielőtt tárgyalásába belemennék. Tudomása szerint a gazdasági bizottság csinálta ezt a szabályzatot; de egyetlen mérsárost vagy hentes és szakértőt meg nem hallgattak. Ő is tagja hivatalból a bizottságnak; de meg se hívták s ezért észrevételeit a mai tárgyaláson kénytelen lesz hosszasan elmondani.

Majorossy Imre polgármester szerint a szakértők meghallgatásával lett a szabályzat

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Női kérdés.*)

Írta: *Bartha* Mariska.

A napokban egy újabban keletkezett szépirodalmi lap cikke vonta magára a figyelmet. „Divatos kérdések“ cím alatt fejtegeti az író a női kérdést, erősen tiltakozván a nőknek nyilvános pályára való lépése ellen; a leánygimnázium szükségtelen és hátrányos voltát tárja a mamák elé. Végül pedig az irónőket említi, elrettentő példa gyanánt, mert — ugyanígy — az irónők mind boldogtalanok, képtelenek lévén megfelelni házi és anyai kötelességeiknek.

Csak egy igazi hivatása van a nőnek: élni a házi-tűzhely mellett, mint szerető feleség és jó anya, ki alapvetője hitnek, jellemnek, erkölcsnek és jóízlésnek.

Tiltakozunk tehát a nőnek rendeltetésétől való elvonása ellen.

Mily örök igazság mindez! Doktorátusok letétele, száztéle foliások tanulmányozása után stb., ismét csak ide tér vissza mindenki, mint a természetnek és Istennek legszebb és legmagasabb rendeléséhez, mint a nőiség legtisztább Madonna kultuszához. Van-e jóérzésű nő, ki előtt magasabb ideál is létezik, ily elvitázhatlan igazsággal szemben?!

Ezek elmondásával azonban távolról sincs

* Az „Előkelő világ“ 35. számából.

megfejtve a női kérdés, mert az író a dolgoknak csak egyik oldalát mutatja: menjenek férjhez a nők; ez a hivatás. Igen! De teljesen megfejeltkezik azon hatalmas kérdéssel, hogy lehet-e?

Mondják, hogy lehet. De ez mindig csak a nők egy részére áll és mi történik most már azokkal, kik ezt nem mondhatják? — Magától értetődik, hogy lányok maradnak.

És itt a bökkenő! Mihez kezdjen most már a nő, kinek véletlenül nem juttatott a sors sem nagy vagyont, sem jómódu rokonságot?

De tegyük esélyt arra, hogy az utóbbi megadatott volna és ezen esetben elfogadják-e a kegyelemkenyeret, mely mindig csak keserű és szolgai marad, vagy pedig keresse meg a kenyerét.

De miképpen?! Legyen varrónő vagy elárusítónő, üzletben, vagy ehhez hasonló kenyerkereseti módhoz folyamodjék? — Itt mindig az uri középosztályról beszélek. — Ha gyárimunkások, masamódok, vagy himzönők lettek a támasz nélküli szegény nők, azt a társadalom sohasem ostromozta s »szegények«! — ennyi volt rájuk a megjegyzés.

Ha azonban jobb és tisztességesebb állást óhajtanak elfoglalni, a társadalom fölzudul: elvonják a nőket hivatásuktól!

Itt azonban az ok és az okozat hatalmasan össze van tévesztve. Mert nem azért lesznek a nők könyvvivő-, távirás-, tanító- és tanárnők, mintha nem akarnának feleséggé lenni, hivatásukat betöltvén; hanem mivel hivatásukat be nem tölthetik, kénytelenek állást elfoglalni.

Merem állítani, hogy száz gimnázista leány közül tiz sem utasítaná vissza, ha egy rangjához méltó ember a kezét ajánlaná föl neki. Bizonyára nem szólnának így: »Mi csak tudományoknak akarunk élni s másról nem tudunk a világon.« Mert a nő él bennök is és csak a sors kegyetlensége térítheti el őket valódi hivatásuktól.

Azon fejtegetések alapján, hogy a nőt ne engedjük a nyilvános pályára, a nők egy részének egzisztenciája teljesen semmivé van téve. Mert sem feleségül nem veszik őket, sem egyéb élethivatást nem engednek nekik.

Hová legyenek most már?

A nők ugyanis fölös számmal vannak, mert országszerte hány száz pap nem nőstülhet és hány száz katonatiszt szintén csak alig, a kaució miatt. Ha ezek mind szabadok volnának és a kávéházazó, vénülő legények sem iszonyodnának annyira a csöndes otthontól, sokkal kevesebb nő megélhetéséről kellene gondoskodni a társadalomnak és csakis ez volna a legtermészetesebb megoldása minden nőkérdésnek. A nők csak annyiban járulhatnak e megoldás sikeréhez, hogy igényüket nem föl, de inkább kissé lefokozzák.

Tessék kivenni kezükből a diplomát ilyen szóval: »Majd én gondoskodom terólad; te pedig légy az én házamnak gondozója, lelkemnek jobbole; segítő társam.« — Hiszem, hogy nem fognak tiltakozni.

Ki ne beszélt volna egy vagy két nyilvános pályára készülő nővel? Nos tehát emlékezhetik, hogy az mindig így beszélt:

»Mily jó lesz az esetre, ha férjhez nem

elkészítve. Még az állami állatorvost is meghallgatták s minden a fogyasztási számadatok alapján lett számításba véve.

Záray Károly ebből nem nyer felvilágosítást, a kiadásokra és bevételekre nézve. E nélkül pedig belemenni nem lehet.

Löwy Lipót dr. figyelmeztet arra, hogy igen is az összes kiadások és bevételek tárgyalattak annak idején s ő egy memorandumot is készített erre vonatkozólag.

A közgyűlés ezek után általánosságban elfogadta a szabályrendeletet s következett a részletes tárgyalás.

Záray Károly szerint a szabályzat eredeti és nem eredeti részekből áll. A mi eredeti, az rossz; a mi jó, az meg nem eredeti.

Löwy Lipót dr. ajánlja, hogy a magánosok is köteleztessenek saját fogyasztásukra is a vágóhídon vágatni.

Majorossy Imre polgármester ezt lehetetlen és nagy tehernek tartja. Ezt a közfogyasztásra szánt vágatásoknál lehet csak kivánni.

Cirják Ignác szerint a vendéglősökre és korcsmárosokra nagy teher, hogy egy gidát, malacot vagy bárányt is a vágóhídon vágassanak.

Záray Károly dr. szerint ez a panasz jogos és alapos; de törvény rendeli el. Legfeljebb indokolt felterjesztést lehetne intézni e tekintetben a kormányhoz.

Aidinger János modus vivendit ajánl, hogy apróbb állatok, ha nyers állapotban fogyasztatnak, akkor vágassanak a vágóhídon; ha élvezetre alkalmassan, akkor ne.

Majorossy Imre felszólalása után az első szakaszt változatlanul elfogadták, valamint a 2—5. szakaszokat is.

A hatodik szakasznál Záray Károly dr. kifogásolja, hogy az igazgatói álláson kívül felügyelői és gazdai állások is szerveztetnek. E két utóbbi együgyűen teendővel jár; tehát a felügyelői állás felesleges s így 2120 koronát megtakarítunk.

A hatodik szakasszal egybefüggő 61., 66., 67., 68 és 69-ik szakaszokra felszólaló előadja, hogy az igazgatót kineveztetni a polgármester által célozza a szabályrendelet: holott ez állás a segéd és kezelő-személyzet körébe tartozik, tehát a közgyűlés utján választás utján tölthető be. Nincs ellenőr, nincs pénztárnoka

32—40 ezer korona bevétel kezelésére s végül a fűtő teendőjét napszámmal akarják elvégeztetni; ezt nem lehet, okleveles gépészt kell alkalmazni. A mellett elhagyandó a szabad fűtés és világítás, mely züllött gazdálkodáshoz vezet. *Indítványossá tehát*, hogy a felügyelő és gazdai állás egyesítették; az igazgató választassék, fizetései készpénzben adassanak ki még a fűtés és világításra nézve is s végül vizsgázott gépész alkalmaztassék.

Majorossy Imre és Cirják Ignác rövid felszólalásai után azonban a közgyűlés 30 szóval 25 ellenében elfogadta a felügyelői és gazdasági állások külön szervezését s azoknak a javaslatban kontemplált javalmazását, elrendelvé a vizsgázott fűtő napszámban alkalmazását.

Következett a szavazás arra, hogy az igazgatói állás választás vagy kinevezés utján tölthető-e be.

Záray Károly szerint a törvényhatóság autonóm jogainak megóvása a főispán illeti...

Báró Fejérváry Imre dr. főispán nem fogad el figyelmeztetést s konstatálja, hogy a törvényhatóság szabályrendeletet alkot s épen autonóm jogánál fogva úgy alkotja meg, a hogy jónak látja s a miniszterium joga ellenőrizni, hogy megfelelő-e?

Fekete Mihály tiszti főügyésznek is ez a véleménye s *Littke* József felszólalása után Majorossy Imre polgármester elejti a javaslat eme részét s így az igazgatói állást választás utján betöltendőnek mondja ki a közgyűlés.

A 8-ik §-nál Záray károly szólal fel s tekintettel arra, hogy ebben a szakaszban a vágóhídi felügyelő pénzbeszédessel is megbízatik, indítványozza, hogy erre nézve pénzkezelési szabályzat készíttessék s a felügyelőtől ovadék követeltessek.

Ratkovics Ferenc indítványozza, hogy a városi fogyasztási hivatal pénztára reggeli 6—12 óra és d. u. 2—7 óra között mindig nyitva legyen, mert ha az összes díjak és adók a vágatás előtt fizetendők, a fizetési alkalmat nem szabad az eddigi korlátolt pénztári órákra szorítani.

Miután a polgármester ígéretet tett, hogy ez irányban a tanács majd intézkedni fog, de a szabályrendeletbe ennek felvétele nem tar-

tozik, a közgyűlés a szakaszt változatlanul elfogadta.

A 9-ik §-nál Záray utalva arra, hogy az új vágóhíd építése mellett azzal csináltak hangulatot, miszerint az maga magát ki fogja fizetni, elmondja, hogy ő a vágatás alá került állatokról a fogyasztási adóhivatal adataiból összeállította a forgalmi kimutatást s alapul véve az új vágóhídon szedendő díjakat, kiszámította, hogy az új vágóhíd évi jövedelme 36.600 koronára fog rugni. Ezzel szemben az évi kiadás minimális számításal 38.220 koronát tesz, a mihez hozzáveendő a vágóhíd létesítésére fordított 200.000 forint tőkének évi 20.000 koronát kitevő törlesztési részlete, úgy, hogy az új vágóhíd a város közönségét 22—23.000 korona olyan új évi teherrel fogja megterhelni, a mely a vágóhíd jövedelméből nem fog fedezetet nyerni.

Rauch János főmérnök szerint Záray számítása nem helyes, mert először is a vágóhíd létesítésének költsége nem 200.000. frt. Az egészre 170.000. frt. volt előirányozva, de ez nem csak a vágóhídnak, hanem az új állat-vásártérnek is a költsége, úgy, hogy magára a vágóhídra csak 140.000. frt költség jut. Ennek pedig évi törlesztési részlete és kamata csak 15.000. frtot tesz, a mihez ha az évi összes üzemköltséget hozzáveszik, a vágóhíd évi kiadása 41.440. koronára fog rugni, a melylyel szemben a jövedelem biztos adatok alapján számítva 43.972. koronára van előirányozva, fedezetlen hiánnyal tehát szó sem lehet.

A közgyűlés erre a vágatási díjakról szóló 9-ik szakaszt változatlanul elfogadta.

A 17. §. Löwy Lipót és a 19. §. Záray Károly felszólalásai után változatlanul fogadtattak el.

A 29. §-nál Cirják Ignác és Ratkovics Ferenc felszólalásai folytán a közgyűlés töröltetni rendelte azt a rendelkezést, hogy sertések és borjak ölés előtt a homlokra ejtett fűtés által elkábitandók.

A 31. §-nál Löwy Lipót dr. közegészségügyi szempontból indítványozza oly rendelkezés felvételét, hogy a leölt állatok vére mindig felfogandó s a csatornába nem bocsátandó.

mehetek — de ez nem zárja ki, hogy férjhez menjek.

És azután ki állítja azt, hogy a művelt nő rosszabb feleség és rendtelenebb háziasszony lenne a műveletlennél? Ó bizonyára sokkal körültekintőbb, tapintatosabb, okosabb és mélyebben gondolkozó a műveletlennél. — Noha tudom, hogy maga a tudás nem ad lelki műveltséget és gyöngédséget, de mindamellett nem is zárja ki. Nem kell oda gimnáziumot végezni, hogy valaki hidegszívű és számító eszű legyen, hisz az életben a legkevésbé iskolázott nőknél tapasztalhatjuk ezt leginkább. Az ilyeneket nem a tanulás teszi nőietlenné, mert amugy is olyanok lettek volna, csak hogy az esetben nem vesz tudomást róluk a világ.

A jónevelésű, nemes szívű nőket pedig aligha teszi durvábbá a tanulás, melyre rá vannak utalva.

Sokan azt mondják, hogy a tudomány a vallást megöli. Erre nem tudok megfelelni. Az bizonyos, hogy a nőnek nagy szüksége van a hitre, de az is bizonyos, hogy a valódi műveltség nem megöli a vallást, sőt erkölcsi szempontból a vallásosság a legnagyobb műveltség. Midőn önhibánkat beismervük, elnézők

leszünk mások iránt, önzetlenség és a jócselekedetek gyakorlása ébred a szívből.

Noha a tudomány kissé más kategóriába tartozik, mégis föltehetem a kérdést, hogy miért van az, hogy nagy tudományú orvosok és tanárok is Istenhívők?

Csak a félműveltség lehet veszélyeztetője az ilyesminek, ez pedig ott áll be, hol komolyok, cél, tehetség és szükség nélkül, adatnak a nők a nyilvános, vagy tudományos pályákra csak azért — mert divat.

Ezeknek műveltségük is persze csak amolyan divatos.

Mennyivel más, ki komolyan vevén hivatását — ha sorsa úgy rendelte — lelki és észbeli tehetségének kiműveléséhez fog. S ha a jószerencse úgy akarja, hogy az ilyen nő pályáját elhagyja, feleséggé legyen, bizonyára minden áron azon lesz, hogy megfeleljen kötelességének. Hisz a bűró, vagy az iskolapadok közt mindég mint valami csendes boldog oázis tűnt fel képzeletében a családi élet. Ezt elérve pedig, biztosan megáll úgy helyén, mint hivatalában, mert hisz nem kell oda különös tudomány, hogy házat és annak népét rend-

ben tartsa; vele született női ösztöne biztos fonálként vezeti.

És szólhatna a krónika nagyon sok nőről, a kik ugyan nem tanultak semmit és a világ legrosszabb háziasszonyai. Életük főcélja a biciklizés és a zsúr, továbbá a kávéházas, korzózás, öltözködés és cigarettázás. Ezek nem voltak kénytelenek pályát végezni és még sem irnak könyvet a tudósok az ő nevelési és háztartási elméletökről.

Elég baj az azoknak, kiket mostoha soruk kidob a nyilvános életbe. Bizony nem való nőnek az ilyesmi, csak ha muszáj.

Hány uri család marad szegényen és árván, mielőtt leányaikat biztos révbe juttathatnák. S ki tehet róla? Hiszen épp azok, kik a nőemancipációnak ellenségei, ujjal mutatnának rájuk, ha valamikor kissé gyakrabban és kedvesebben beszélgetnének egy-egy házasulandó férfivel. »Ni, hogy kötik rá magukat, férjhez akarnak menni, hi—hi—hi stb.«

És hányan maradnak korai özvegyekre, még szerencse, ha nyug- vagy kegydíjat kapnak. De ez sincs mindig.

Magam is ismerek két szolid, özvegy uri nőt, kik varrogatással tartják fenn magu-

Apáca-utca 2. sz.

A kizárólagos

Takarékpénztári új palota.

POSZTÓGYÁRI RAKTÁR

értesíti a n. é. közönséget, hogy a legújabb őszi férfi-szővet ujdonságok, u. m. honi, angol, gráci, s brünni gyártmányok megérkeztek s eredeti gyári árban árusítatnak.

Leichner és Fleischer.

Polgármester előadja, hogy a vér külön gyűjcsatornába fog bocsátatni s annak leülepedett szilárd részei tragyzásra felhasználatni.

A közgyűlés erre a szakaszt változatlanul elfogadta.

A 45. §-nál **Ratkovics** Ferenc kifogásolja azt a rendelkezést, hogy az állatok csakis a vágóhídi telepre való behajtástól számított 6 óra lefolyása után legyenek levághatók. Ez a rendszabály indokolt olyan állatoknál, melyek vidékről felhajtva közvetlenül a vágóhídra kerülnek fáradt állapotban, de teljesen indokolatlan olyan állatoknál, a melyek helybeli iparosok itteni telepeiről pihent állapotban jutnak a vágóhídra.

A közgyűlés erre a polgármester indítványára olyképp módosította a 45-ik szakaszt, hogy az állatok csakis a városba való behajtástól számított 6 óra lefolyása után vághatók le.

A 71. §-nál **Záray** Károly töröltetni indítványozza azt a korlátozást, hogy pacalfélék, tüdő, üres koponya és lábszár-csontok nyomtatécul nem adhatók. A husmérés szabad ipar és az adás-vétel feltételeit a felek állapítják meg, a hatóságnak tehát beleszólása nincs.

A közgyűlés azonban a polgármester felszólalására, a kiutalt más városok hasonló szabályzataira és a közönségünk megóvandó érdekeire, Záray indítványát elvetette s a szakaszt változatlanul fogadta el.

A 73. §-nál **Ratkovics** Ferenc az egész szakasz kihagyását indítványozza, mert teljesen céltalan zaklatás lenne a mészárosokat kötelezni, hogy hetenkint bejelentsek a rendőrkapitányságnál a marhahús árát, mikor a hatóságnak az árszabásba nincsen beleszólása és minden mészáros ugyanis kötelezve van az árszabást a kimérési helyiségben kifüggesztve tartani.

A közgyűlés erre a 73. §-t. töröltetni rendelte.

A 76. §-nál **Löwy** Lipót dr. indítványozza, hogy a mészárszékekből is kitiltandók a kutyák, éppen úgy mint a vágóhídról, mely indítványt a közgyűlés elfogadta.

A 77. §-nál **Ratkovics** Ferenc utal arra, hogy a borju rendszeren már két hetes korában kerül a vásárra s husa is ekkor a legjobb, nincs hát értelme, hogy borjut négy hetes kora előtt ne lehessen vágni.

kat s kis gyermekeiket, megvonulván egyszobás, konyhas lakásban.

És most kérdelem: Mennyivel volna elítélhetőbb, ha valami kis tisztességes állás erejéig képezve lettek volna? Mert hát nem csak a tudományos pályák vannak lefoglalva a nők elől, de jórésben a munkások is. Ott van a férfi nősabó, férfi szakács, férfi mosó stb.

Minden dolgoknak némi orvoslása csakis a férfi kezében van.

És a mely nő jó anyagi helyzetnek örvend, bizony ne siessen a nyilvános élet durva zajába, hagyja azoknak, kiket a sors náluknál is kevésbé kegyelt. Mert több boldogság van egy szerény otthonban, mint a hivatalos asztalok hideg és kíméletlen levegőjében.

A írónőről való véleményét illetőleg pedig anyiban igazat adok a főt említett cikk írójának, hogy céhbéli íróvá lenni nőnek egyáltalán nem való, különösen ha az asszony és édes anyja; Mikor kötelességei elszólitják, bünt követ el, ha csak egy kis ruháskát hágy is foltoztatlan, mert írnia kell — mert írnia nem kell! Az mindig csak mellékes szórakozás legyen és sohase írjon úgy, hogy az a háztartása vagy gyermekei nevelésének rovására történjék.

És azt hiszem, nem elítélendő dolog, ha egy nő munkája végeztével olvasgatván, néha irogat is (föltéve ha ráér) saját lelkének gyönyörűségére, a helyett, hogy azalatt társaságban pénzre kártyázzék vagy pletykázzék, biciklizték, cigáretázzék és gyermekeiket otthon hagyva bálókba és fürdőhelyekre siessen vinni toalettjeit, megbámultatás végett. Az előbbi

Pajor Leo állatorvos ezzel szemben a törvényre utal, mely a borjut nem engedi 4 hetes kora előtt vágatni.

A tanács asztalánál erre megindult az illető törvényszakasz keresése, de nem tudtak rátalálni, mire a közgyűlés elfogadta azt az indítványt, hogy borjuhusként 2 hetes és 4 hónap közti állat husa mérhető ki.

A 80. §-nál **Záray** Károly törvényellenesnek tartja, hogy a szabályrendelet 600 koronáig terjedő pénzbüntetéseket állapít meg, mert a kihágási törvény világosan rendel, hogy törvényhatósági szabályrendeletek által megállapított kihágások büntetése 50 frton túl nem terjedhet.

A közgyűlés erre a 80. §-t azzal a módosítással fogadta el, hogy a szabályrendelet határozmányainak áthágása 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fenytendő.

Ezzel az egész szabályrendelet letárgyalatván, jóváhagyás végett a belügyminiszterhez felterjesztetni határozatott.

Városi muzeum.

A tanács egy szabályrendelet tervezetet dolgozott ki, a mely szerint Pécs város muzeumot szervez régészeti és történelmi, numismatikai, könyvtári és okirattári, természetrajzi, néprajzi, szépművészeti és műipari osztályokkal; — igazgatóval, titkárral osztályőrökkel, szolgákkal stb.

Polgármester melegen ajánlja a szabályrendelet elfogadását, mert csak, ha már lesz jogérvényes szabályrendeletünk, számíthatunk a kormány segélyére muzeumi célra, csak akkor hívhatjuk föl a társadalmat támogatásra s csak ekkor gyűjthetjük össze a különben veszendőbe menő közkinccseket.

Horváth Antal utal arra, hogy ha van valaki, aki a muzeum létesítése iránt érdeklődik, úgy bizonyára ő az, de a most előterjesztett szabályrendelettel szemben ő is tájékozatlan, mert előzetesen közölve nem lett. Annyit azonban tud, hogy látatlanban elfogadni nem lehet, mert nevezetes terheket fog a városra róni Ez ügyben úgy is már több ugrást tettünk a sötétbe.

Mikor nem volt egyebünk mint egy magánygyűjtemény, elfogadtuk s a Farkas alapítványból kifizettük a szekrényeket, melyekről azt se tudjuk, megfelelők-e, aztán fogadtunk helyiséget s fizetjük a bérlet megint egy privát gyűjtemény kedvéért, most meg új tiszt-

bizonyára sokkal kevésbé fog ártani a nőiségnek, mint az utóbbi.

Az írásnak azonban nem szabad szenvedélyé fajulnia, csak annyi legyen neki, mint másnak a himzés vagy festegetés. És a dicsvágy ne támadjon föl, de mindig ellenőrizve legyen igazi hivatásának komoly fölfogása által.

Az igazi nő bizonyára örömmel mond le szórakozásáról, ha kedves kötelességei elszólitják és ez a lemondás természetesen csakhamar be is áll asszonyoknál.

De egy lányt, azt hiszem, senki sem ítél el azért ha magános óráiban — verselget vagy irogat — foglalkozván a széppel és jóval, ahelyett, hogy hirt hordana, flirtelne és öltözködnék, sietvén el hazulról, mert hát unalmas az otthon, a bál pedig és társaság szórakoztató.

És azzal sem követ el rosszat, ha jobban örül egy jó könyvnek, mintha hatféle fityegővel diszelgő kardkötővel ajándékoznák meg.

Mondom, csak addig van jogosultsága nőknél az írásnak, míg ez által semmitől nincsenek levonva, de ellenkező esetben minden leirt szó véték s Istenesen cselekszik ha falhoz vágná a kalamust és siet ki szilvalekvárt főzni.

Mindenkor azonban ez csak szerény hozzászólás a dologhoz, legyen mindenkinek a maga hite szerint.

Én, aki még nem láttam eleven írónőt, mégis elárulhatom, hogy írásuk végeztével gyakran sóhajtának föl így; én Úram, Istenem csak ilyesmit ne rendelj életem céljául, hisztán nekem is juttathatnál egy csöndes családi, tűzhelyet!

viselői állásokat akarnak szervezni. Ezt jól meg kell gondolni, azért indítványozza, hogy utasítsák vissza a tervezetet a kiküldött bizottsághoz újabb tanulmányozás végett.

Záray Károly figyelmeztet arra, hogy ennek a szabályrendeletnek az elfogadása legalább 4000 frt új terhet jelent a városra nézve. Muzeumot akar a Tanács csinálni szabályrendelettel, mikor nincs hozzá semmi anyagunk, mert az a privát gyűjtemény csak parodiája lenne a muzeumnak, arra nem szavaz meg semmit. Indítványozza, hogy a közgyűlés vegye le ezt az ügyet végkép a napirendről.

Polgármester csodálkozik, hogy művelt ember úgy beszélhet egy kulturális intézményről, mint Záray. Ő nem hiúságból sürgeti a városi muzeum felállítását, hanem mert szegyenek tartja a városra, hogy ebben a tekintetben mögötte maradjon sok kisebb városnak.

Littke József azt tartja, hogy nem a muzeum hiánya szegyen a városra, hanem az, hogy fizetetlen számlái vannak, nincsen jóra való varosháza, csatornázása és sok egyéb szükséges intézménye. Csak ha a város háztartása teljesen rendezve lesz, lehet muzeum alapítására gondolnunk, addig pedig vegyük le az ügyet a napirendről.

Polgármester ismételt felszólalása után a közgyűlés az ügyet újabb megfontolás végett visszautasítja a muzeumi bizottsághoz.

Az idő ekkor már d. u. 1/2 órára járván, a főispán a közgyűlést felfüggeszti s folytatására d. u. 3 órát tűzi ki.

A délutáni tárgyalás

pont 3 órakor kezdődött báró **Fejérváry** Imre dr. főispán elnöklete alatt zsufolt terem és tömött karzat előtt.

A napirend 9 ik pontjaként bemutatták a néhai **Tibiássy** József által tett 400 korona Rudolfinumi alapítványról szóló oklevelet, melyet a közgyűlés azzal hagyott jóva, hogy az alapítvány összege addig kezeltessek, míg kamatai egy helyi ellátási költségeire elégségesek lesznek.

Törvényhatósági munkásközvetítővé **Guth** Béla, III ad aljegyzőt, helyettesévé a városi közigazgatási gyakornokot bizta meg a közgyűlés, mire következett

a gazdasági tanácsos

nyugdíjazási ügye. A tanácsi javaslat hivatkozván arra, hogy a **Herbert** János gazdasági tanácsos szolgálatképtelenségének megállapítására közgyűlésileg kiküldött bizottság az orvosi bizonyítványok alapján szótöbbséggel; a közegészségügyi bizottság pedig 14 szóval egy ellenében angolkoros ideggyengéségből kitolyólag szolgálatképtelenség jelezte **Herbert** s nyugdíjaztatni javasolta, — a gazdasági tanácsost huszonegy évi szolgálat után *folyó évi október 1-től évi 2232 korona nyugdíjjal nyugdíjaztatni javasolja.*

Erreth János az érdembeli tárgyalás előtt kéri felolvastatni a nyugdíjaztatási kérvényt, **Kétly** Károly, egyetemi tanár s a tisztí főorvos és tisztí orvosok bizonyítványait; továbbá a június 5-én, az augusztus 17-én és az augusztus 25-én tartott bizottsági ülések és a szeptember 6-an tartott közegészségügyi bizottsági ülés jegyzőkönyveit, melyek felolvasása vagy felórát vett igénybe.

Erreth János szolt ezek után elsőnek a tárgyhoz. Azon kezdte, hogy gazdag ember megengedheti magának a luxust, de szegény ember addig nyújtózkodjék, a meddig a takaró ér. Ez áll nemcsak egyénekre, de a törvényhatóságokra is. Pécs város a tönk szélétől csak egy lépesre áll már. Ha ezt valaki kifogásolná, hivatkozik a mult évi zárszámadásokra. Pécsvárosnak a mult évben 800 ezer forint volt a budgetje s dec. 31-én 88 ezer forint hátralékunk volt s a városi kasszában két és félkrajcár volt. Már most kérde, miből fizették ki újév napján a tisztviselőket? . . .

De ennek további illusztrálása nem tartozik ide. *Luxus lenne az olyan nyugdíjazás*

is, a mi a törvényben előírt feltételekkel nem bír. A nyugdíjazási szabályrendelet azon alapul, hogy köztisztviselő 40 év előtt csak akkor nyugdíjazható, ha nem ideiglenesen, hanem végleg szolgálatképtelenné tevő betegsége van. Herbert bizonyítványában ennek nincs nyoma. Kétly Károly dr. konstatálja, hogy neurasthéniaja van. Egy szóval sincs megemlítve, hogy hosszabb megfigyelés után történt ez a konstatálás. Herbert a nyugdíjazási kérvénye beadása után kért szabadságot s ekkor vizsgáltatta meg magát Kétlyvel, a ki bizony az ő hosszabb megfigyelése végett se Pécsen nem volt, se magánál nem tartotta Budapesten. A tiszti orvosok bizonyítványát nemcsak kifogásolja; de nehezményezi is. Ők a város közegei, tehát ennek érdekét kell első sorban tekinteni. De ezt nem tették. Ők már az öttagú bizottság felhívása előtt kiadták a bizonyítványt Herbertnek s így ennek kötötték le magukat. Ha a szerencsétlen esetek egész sorozata nem állna már előtte, hogy ez az abuzus uzussá vált, hogy a tiszti orvosok tisztviselőtársaik nyugdíjaztatásának eszközei voltak: *fejelemint kérne ellenük az eljárásukért.*

De a tisztiorvosok bizonyítványában benne van: „*alig van kilátás, hogy a jövőben is végezhetne funkciót Herbert*”; tehát kételkedtek a saját véleményükben s nem véglegesen mondták rá a szolgálatképtelenséget Herbertre. Felszólaló a tiszti főorvoshoz kérdést intézett az első megfigyelő bizottsági ülésen, hogy részletesen és szabatosan vizsgálta-e meg Herbertet. Erre azt felelte, hogy: nem; csak az idők folyamán nyert általános benyomások alapján. Tehát a tiszti orvosok bizonyítványának nincs reális alapja.

A tisztviselők nyilatkozatai nem szolgálatképtelenségről, csak idegességről s megferhetetlen természetről szólnak. Ez az állapot szerintük 5—10 év óta tart s nem jelentettek senkinek. Most úgy tesznek, mint a rosz cselédek, kik egy távozó cselédet a gazda előtt befektetnek. Elismeri, hogy Herbert szelleme, praeponderans magaviselete és ambíciója miatt meg akarnak tőle szabadulni. Az egészségi bizottságban Löwy Lipót dr. orvosi kijelentése megcáfolja a főorvos kijelentéseit. Ebből látszik, hogy a főorvos nem tartott beható vizsgálatot. Hiszen Löwy szerint Herbert — akit a város eszének tartottak — vizfejtő és olyan szánandó alak, kinek képe élclapokba való.

Ime ez lerontotta Kétly és a tiszti orvosok véleményét; pedig ilyen óriási bajról ezek mit sem tudnak. Emberbaráti kötelességének tartja, hogy ez ellen ő maga is megvédje Herbertet, a ki ugyan nem don Juan, de, hogy nem az a szánandó, beteg alak, a minek Löwy rajzolta, azt egész eddigi működése beigazolja.

Városszerte köztudomásu, hogy Herbert a villamosági társulatnál vállalt nyugdíjaztatási kérvényének beadása előtt 2500 frtos állást. Erre vezeti vissza az egész dolgot. Ez a kérvényből is kitetszik. Herbert azt mondja, hogy tapasztalta, miszerint intencióit — bár nem mindig az arra hivatott elemek — félreértették. De ő azt látja, hogy épen az arra hivatott tényezőktől látta Herbert, hogy kezdenek kötelességeik tudatára ébredni. Látta, hogy a főispáni székben arra hivatott, szigorú egyén ül.

— Éljen! zugott erre a közgyűlés a főispán felé, megszakítva a néma csendet, melylyel a hatalmas beszédet hallgatták.

Eszrevette, hogy a törvényhatóság sem mond minderre áment s ezért vonul vissza.

Éppen ezért kétszeres kötelességének ismeri felszólaló, hogy a legnagyobb rigorozitással mérlegelje e körülményt s véghetetlen fontos ennek beható megvizsgálása. De mert ez csak fegyelmi eljárás keretében lehetséges, indítványozza, miszerint:

rendelje el a közgyűlés a fegyelmi eljárást Herbert János ellen, annak megállapítása végett, hogy vállalt-e nevezett nyugdíjaz-

tatási kérvénye beadását megelőzőleg állást a villamos részvénytársaságnál? S ettől tegye függővé a kérvény elintézését.

— Mindenesetre fenntartom magamnak a jogot, hogy annak idején majd ez alkalomra Herbert János tisztviselői működéséről adatokkal is szolgálhassak. Fejezte be beszédét Erreth János.

Erreth János után Mutnyánszky Béla szólalt fel, gyengíteni iparkodván Erreth állításait. Szerinte az alakosság betartatott, a nyugdíj-szabályzatnak eleget tett a kérelmező, miért is a tanácsi előterjesztést pártolja.

Löwy Lipót dr. az orvosok eljárását védi és a bizonyítványokat teljes értékűnek mondja. Hosszabban magyarázza a nyugdíjazandó be-
tegségét és kijelenti, hogy ő is a nyugdíjazás mellett van,

Utána dr. Perls szólalt föl és hosszasan indokolta azon indítványát, miszerint Herbert még három hónapig szabadságolandó és ezen idő alatt behatólag vizsgáltsassék meg.

Dr. Záray Károly szerint is nyugdíjazandó mert fizikai betegségek is vannak és itt éppen ilyenekkel van dolgunk. Felszólalását igen sikerült következő hasonlattal egy keleti mesével fejezte be: Volt a hatalmas szultánnak egy kádija (birója), kit hosszabb ideig tartó működése után a népe elbocsájtani kívánt, mert a tébolyodás jelenségeit tapasztalta a birón.

A szultán azonban kijelentette, hogy nem küldi el a birót, hanem megvárja, hogy ő maga kéri elbocsájtását; mert ha maga kéri, ugy valóban bolond, hisz a birói szék puha, abban ülni jó.

Valóban egy napon beállit a kádi a hatalmas szultánhoz és kéri elbocsájtását, észbeli állapotát adván okul.

A szultán haragra gerjedve vonja kérdőre a kádit, kit épelméjűnek talál, távozásának valódi okáról; mire a kádi kifakadt:

— Nem én bolondultam meg, hanem a velem érintkezők és azért nem szolgálhatok tovább.

Frenetikus kacajt keltett ezen mese és türelmetlenül sürgették a bizottsági tagok a szavazást és alig hallgatták meg dr. Cierer tiszti főorvos védekezését és dr. Lieber György felszólalását.

Aidinger a vita bezárását indítványozza, mit a közgyűlés el is fogadott és csak Litke és dr. Krassnay Mihály szálltak fel, kik a vitát bezáró indítvány előtt szólásra jelentkeztek.

Mindketten a nyugdíjazás mellett szólaltak fel.

Erreth J. az indítványozó záró szavával élt és névszerinti szavazást kért.

Fekete M. tiszti főügyész és polgármester felszólalása után Záray felvetette azon kérdést, vajjon a tisztviselők szavazhatnak-e.

A közgyűlés nagy szótöbbséggel megengedte a szavazást a tiszti kárnak, mire a tanácsi előterjesztés fölött névszerinti szavazás megtörtént, melynek eredménye szerint 44 igen, 13 nem szavazat ellenében megszavaztatott Herbert nyugdíjaztatása 2230 korona évi nyugdíjjal.

Erreth és Perls-féle indítványok ilyen formán szavazás alá sem bocsájtattak.

A pécs-dolnJimiholjaci vasut.

kérdése szintén nagy vitát keltett. Zsolnay Miklós kérelmére a tanács javasolta 200 ezer korona törzsrészvény jegyzését s egyszersmind az építési feltételek ama módosítást, hogy a pályaudvar nyugati részében csatlakozzék a vonal a meglévő két sín párral s Harkány mellett legyen az első állomás. Hozzászóltak ehhez Záray Károly, J. Engel József, Litke József, Aidinger János és Lieber György s mert a Tanács nem jelölt ki fedezetet, a kérdést levették a napirendről.

Burgics Tivadar állatorvosi oklevele kihirdettetett.

Végül Kolozsvármegyének a hazai ipar védelme tárgyában a kormányhoz intézett fel-

iratát hasonló felirattal pártolni határozta el a közgyűlés, mely este hat óra előtt öt perccel ért véget.

Hírek.

Pécs, 1900. szept. 12.

Az ágyuk.

A hadügyminiszterium minden hadtestnek két új ágyut adott ki e napokban kipróbálás végett. Az ágyukat a Lippai lövő téren próbálják ki, s a beérkező vélemények után dönteni fog a hadügyminiszter az ágyuk sorsa felett.

Merkli tüzérkapitány Bécs felé zónázik egy csapat altisztel, hogy átvegye az új acél-bronz gyorstüzelő ágyukat.

És a lippai nagy lövőtéren néhány nap mulva ágyuk tompa dörgése reszketteti meg a levegőt. Fényes egyenruhás tisztek csoportokban összeverődve fontos arccal vitatkoznak, éber szemmel lesik a golyó rombolását. A kezdetben rövid távolság egyre nagyobbodik, sivit a golyó, reped a célnak kiállított vaspáncél.

Pompás, bravó . . .

A tisztek örömtől sugárzó arccal kezűket dörzsölik. Az ágyuk felségesen működnek. A posta röpti Bécsbe a véleményeket s nyomában a hadügyminiszter elrendeli az új ágyuk használatát.

A képviselőházban majd néhány szittya ivadék puffogó frázisokkal tarkított beszédet mond . . . valamelyes világbékéről szónokol, szidja a kormányt, mely milliókat pazarol haszontalan ágyukra.

Az ellenzék tapsol s a szónok dicsőségben fürdik. Elmerengve gondolkodik arról, hogy az országot sikerült egy nagy tehertől megóvni, — a mi nem egészen bizonyos ugyan, de jól esik néhány percig abban a hitben ringatni magát.

Merengéséből az elnök szavazásra hívó csengettyűje zavarja fel. Szavazzunk . . . A szép hangú szónok árván, egyedül marad indítványával. Az új romboló ágyukat megszavazták, miután a honvédelmi miniszter egy »sneidig« beszédben kijelentette, hogy az új ágyukkal úgy legyilkolhatjuk az ellenséget, mint a csirkéket.

. . . És Bécs felől a hadtesteknek szorgosan szállítják az új ágyukat.

Valahol keletről, nem is olyan régen, császári szózat kelt és cifra beszédben világbékéről regélt. Tanácskoztak, vitatkoztak, pápiroson határoztak s hangzott mindenfelől: kész a béke. És az ocean erre nemsokára vasszörnyeteket himbált tájékozó hajjain, sok száz hadihajó fegyveres néppel, a szent világbéke nevében rendet csinálni indult messze délre Afrikába. A rend ugyan nem állott helyre, de egy szabad ország eltűnt a térképről. A mennyei birodalom cöfös népe, elkéserevde harcol a »civilizációval« . . . mert végtére kell, hogy a világbéke egyszer már helyreálljon. A Balkánon két törpe oroszlan egymásra bömböl. Két király fejére halált ordít a nép . . . És az »atyuska« rövid idő mulva hadat küld majdan a béke nevében, a forrongó országokba . . .

Világbéke!

Eljövend majd az idő s két leleményes ur összeül. Egyik költő, másik zenész s az operett mihamar kész a szent világbékéről. Ennivaló primadonnák éneklük majdan szép melodiákban:

Világbékéért harcol a sok csapat
Világbékére gyártják az ágyukat
Tra la la, tra la la, stb.

Napirend 1900. szeptember 13-án.

Naptár: csütörtök, szept. 13. — Róm. kath.: Amát. — Prot.: Amát — Görög-kei. (aug. 31.) B. A. övlet. — Zsidó: Elul 19. — Nap két 5 óra 37 perckor; nyugszik 6 óra 15 perckor. — Hold két este 9 órakor nyugszik reggel 8 óra 40 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet szerint: enyhe idő jelentékeny csapadéknélkül várható.

Városi közigazgatási bizottság ülése délelőtt 10 órakor.

— **(Személyi hírek.)** Tormay Károly alispán ma reggel hivatalos ügyben Bar-Sellyére utazott. Salamon József, kir. tanfelügyelő tegnap délután az ott tartandó magánvizsgálatokra Mohácsra utazott.

— **(Magenheim József kitüntetése.)** Folyó hó 7-iki számunkban megírtuk már, hogy a király kinevezte apáttá *Magenheim* József pécs-belvárosi plébánost. A hivatalos lap mai száma ezt a kinevezést, melyhez mi is szívből gratulálunk, a következőkben hozza:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Magenheim József* pécs-belvárosi plébánosnak a szent Imréről nevezett tordai címzetes apátságot adományozom.

Kelt Ischlben, 1900. évi augusztus hó 15-én.

Ferenc József, s. k.

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

— **(Pécsi építőmunkások szakszervelete)** saját alapja javára szeptember hó 23-án (vasárnap), a Novák-féle vendéglőben műkedvelői-előadás-, ének- és táncjal egybekötött szüreti ünnepélyt rendez. Belépti díj előreváltva 40 fillér, a pénztárnál 60 fillér. Jegyek előre válthatók: Csapó István cukrászdájában, Petrovits Dezső fodrász-üzletében, a Bors és Novák-féle vendéglőkben és a bizalmi férfiaknál. A zenét népzenekar szolgáltatja. Kezdeté délután 3 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. Műsor d. u. 4 órakor: Szüret Mucsán vagy a póruljárt szerelmések. Előadják: Pozsgay Ferenc, Ugróczy Annuska, Balatonyi József, Katics András, Gaál György, Perc Antal, Gergetics Ferenc, Szabó Annuska, Balogh Ilona és Bajácy István. Este 8 órakor: Mikor a nagysága nincs itthon, vagy a megtürosztott közvitéz. Előadják: Pécs József, Leipan Annuska, Balogh Ilona, Pozsgay Ferenc, Radó István, Gaál György. Az ünnepély ideje alatt a világposta szakadatlanul közlekedik. A két szindarab közötti szünet alatt polgári házasság amerikai módon.

— **(A Zsolnay-szoborra)** a pécsi kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adományokról XXIII. kimutatás: A XXII. kimutatás összege 8224 kor. 96 fill. A pécsi ipartestület gyűjtőívén: A pécsi ipartestület 100 k., Sch. J., Germán Ferenc 2—2 k. összesen 104 k. A barcstelepi polgári olvasókör gyűjtése 4 kor. Dobszay Antal gyűjtőívén: 3 kor., Kákonyi Gyula, Meiszner A. G. 1—1 kor., Papp József 40 fill., összesen 5 kor. 40 fill. Tamássy Ferenc Pécs 4 kor. összesen 8342 kor. 36 fill.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 12-én reggel 1330 köbméter.

— **(Hadastyán egyesület Hoszu-hetényben.)** A Baranyamegyei Katona-Hadastyán betegsegélyző Egyesület, Hoszu-Hetény községben, az alapszabályok értelmében 30 rendes taggal fiók egyesületet állított fel, közülük 24 kivonuló tagul vétetett fel. Az alakuló közgyűlés élénk érdeklődés mellett folyt le.

— **(Megharapta a kutya.)** *Reberics* Imre polgári leányiskolai igazgató kis fiát, tegnap délután egy az Anna-utca 3. számú házba való kutya megharapta. Az igazgató jelentést tett az esetről a rendőrségnek, mely a marakodó kutyát megfigyelés végett kiszállította a gypmesteri telepre.

— **(Zsebtolvaj a piacon.)** *Herendi* Katalin pécsi cselédeány ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségnek, hogy a mai hetipiacon valaki hat koronával terhelt pénztárcáját ellopta. A panasz folytán a rendőrség kereste az

ismeretlen tettet, kit sikerült is valami *Kovácsik* József nevű suhanc személyében éppen akkor elfogni, mikor a tolvaj egy budai külvárosi kofánál gyümölcsöt vásárolt a lopott pénzből. A tolvajt letartóztatták.

— **(A felültetett rendőrség.)** Ma reggel egy előkelően öltözködött uriember jelent meg a rendőrségen, hol *Kovács* Antal ügyeletes rendőrbiztosnak jelentést tett arról, hogy a Dömör-kapunál egy öngyilkos fekszik. Indokolta eme jelentését pedig azzal, hogy ma reggel a Kardos Kálmán-uton sétálva, az egyik padra friss ceruzairással e sorokat találta felírva: »Meguntam az életemet. Öngyilkossá lettem. A Dömör-kapunál megtalálják holttestemet. Pécs 1900. szeptember hó 12-én«. Dacára annak, hogy ez a história eléggé regényesnek hangzik, de tekintve, hogy Budapesten az öngyilkosok már versben bucsuznak el a rendőrségtől, *Kovács* Antal rendőrbiztos, nyomban rendőrt küldött a Dömör-kapuhoz, hogy keressék fel az öngyilkost. A rendőr a feljelentő ur utbaigazítása folytán meg is találta a gyászos feliratu padot a Kardos-uton de a Dömör-kapunál nyoma sem volt az öngyilkosnak. Most már kérdéses, hogy az öngyilkosjelölt meggondolta-e magát utközben s mégis jónak látta tovább folytatni megunt életét, vagy pedig csak goromba tréfa az egész, mely a rendőrség felültetésére irányult. A dologban különben éppen ennek kiderítése végett vizsgálatot indítottak.

— **(Szenzációs letartóztatás.)** Lapunk tegnapelőtt esti számában megírtuk, hogy a pécsi kir. törvényszék mint csődbíró-ság *Reif* Károly és fia pécsi cég s a cég tagjai ellen is a csődöt elrendelte. A csődnyitás folytán megindították ez ügyben a bünvádi vizsgálatot, melynek folyamán a vizsgálóbíró ma kihallgatta a cégtagokat s e kihallgatás befejeztével *Reif Károlyt és cégtársát letartóztatta.*

— **(A főispán a közigazgatási tanfolyamon.)** Báró *Fejérváry* Imre dr. főispán s az itt időző *Jagits* József országgyűlési képviselő, tegnap délután meglátogatták a pécsi községi közigazgatási tanfolyamot, hol rövid ideig az előadást hallgatták meg. A főispán az előadás végeztével szorgalom és kitartó buzgalomra serkentve a hallgatókat, távozott *Jagits* képviselővel a tanfolyamról.

— **(Milyenek lesznek az új huszkoronások?)** A hivatalos lap mai közlése szerint az osztrákmagyar bank az új huszkoronás bankjegyek kibocsátását folyó hó 20-án kezdi meg. Az Osztrák-magyar bank 1900. évi március hó 31-éről keltezett 20 koronára szóló jegyeink rétalakja 135 milliméter magas. Mindkét oldalukon vízjegy nélkül készült papíron vannak nyomtatva az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel.

A tulajdonképeni 121 milliméter széles 79 milliméter magas vörös színű jegyképen, melyen egy 5 milliméter széles derékszögű keret van, s ennek középső tojásdad részében a magyar szövegű oldalon az Ausztriát ábrázoló női fej látható. Ezen keret mellett a képen 111 milliméter széles és 18 milliméter magas talapzaton, mely az írásmezőt alul a külső keretnél szegélyezi, s a derékszögű keret alapjául szolgál, egy gyermeki alak babérágat tart kezében. A talapzat és keret előtt, az utóbbit keresztül szelve, paizs függ, melynek magyar szövegű oldala a nagy magyar állami címert, német szövegű oldala pedig az ausztriai császári sást mutatja.

A diszitményes rajzokkal ellátott talapzaton a magyar szövegű oldalon íráslemez van, melyen e büntetési határozat olvasható: »A bankjegyek utánzása a törvény szerint büntetettetik; a német szövegű oldalnak íráslemezére a huszkoronás jegy névértéke nyolc különböző hazai nyelven van nyomtatva.

A külső 5 milliméter széles derékszögű keret felső és alsó részén a magyar szövegű oldalon négy-négy kis kör van »20« számmal közben e szavak »Husz korona« és ékimények

foglaltatnak, míg a két oldalrész bal- és jobb-felől e két szóval »Husz korona«, két két kis körrel »20« számmal s változatos ékitmény-nyel van ellátva.

A német szövegű oldalon a külső keret felső részében négy kis körben vannak: a »20« szám, közben e szavak »Zwanzig Kronen« ékitményekkel, a két oldalrészben hat-hat kis körben a »20« szám ékitmény és az alsó részen a büntetési határozat német szövege, mely eként szól: »Die Nachmachung der Banknoten wird gesetzlich bestraft.«

E külső keret mindkét oldalán úgy a magyar mint a német szövegoldalon a felső szegélyben egy-egy kör alakú paizs látható guilloche-diszitményekkel és annak sötétebb részéből »20« szám világosan elötünik.

A felülnyomat mindkét jegyoldalon vonals részben fekete pontsorokkal kapcsolatos hurokalaku zöld guilloche rajz, melyen a írásmező közepén a zöld alaphól fehéren kiemelkedő »20« szám világosan elötünik.

E guilloche-rajz sajátossága, hogy hurokjai az írásmező közepéről a jegy széle felé mind szűkebben alakulnak. A felülnyomatot kívül, a papírnak fehér, nyomtatás nélküli széle felé dupla ivalaku vonal szegélyezi. Jobbfelől a magyar szövegű írásmezőben, a bankjegy folyó száma, a német szövegű írásmezőben pedig a sorozat száma fekete színnel van kitüntetve.

— **(Olcsó lakás.)** Ezekben a keserves időkben, midőn a megélhetési viszonyok napról-napra drágulnak, mindenki arra törekszik, hogy minél olcsóbban élhessen. Ez a vágy vezérelte — ugylátszik — *Stringenc* Ádám és *Knai fel* Adolf komlói lakásokat is, midőn elhatározták, hogy közös háztartásra lépnek egymással. A két bányász békében élt egymással míg csak a napokban *Stringenc* Ferenc arra a meglepő felfedezésre nem jutott, hogy lakásukon valaki a közös szekrényt feltörte és abból csodálatosképen éppen *Stringenc* Ferenc tizenhat koronáját lopta el. A megkárosult bányász megdöbbenve mesélte el a lopást lakótársára, *Knai fel* Adolfnak, ki szörnyű módon bámult az eseten s nagy garral arra beszélt rá a károsultat, hogy tegyen jelentést a hatóságnál. *Stringenc* Ferenc meg is fogadta a tanácsot s jelentése alapján megindították ez ügyben a nyomozást, mely arra a nem várt eredményre jutott, hogy a lopást *Knai fel* Adolf követte el. Persze most már vége a két bányász jóbarátságának, *Knai fel* Adolfot — ki württembergi illetőségű — átadják a bíróságnak s büntetésének kiállása után eltoloncolják hazájába.

— **(Elveszett karkötő.)** Tegnap este a Király utcától a Ferenciek utcájáig vezető uton, egy arany női karperec elveszett, melyen néhány arany és ezüst zsúzsú lógott. A becsületes megtaláló keretik, hogy a karperecet adja át a rendőrségnek, hol a tulajdonos részéről illő jutalomban részesül.

— **(A gépész hibája.)** Babarc-Szőlős községben a napokban kigyulladt *Gyenis* János, odaváló gazda buzaasztagja, mely porrá is égett, mert a segélyt nyújtó emberek főleg arra szoritkoztak, hogy a tűz tovaterjedését megakadályozzák, mi sikerült is. Mint a tűz keletkezési okának kiderítése végett megindított nyomozás során kitűnt, a tüzet — állítólag — *Müller* Ottó pécsi gépész, vigyázatlansága okozta, ki a cséplőgépet oly közel állította fel az asztaghoz, hogy az annak kéményétől kipattanó szikrák felgyújtották az asztagot. *Müller* Ottó ellen különben panaszt is emeltek már a bíróságnál.

— **(Összetörték a puskáját.)** *Krätling* János mekényesi lakos a napokban panaszt emelt a községi előjáróságnál, hogy puskáját valaki összetörte. A gazda panasa folytán megindították ez ügyben a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a puskát *Böc* Imre és ennek fia, mekényesi lakosok törték el, kik nem is tagadják tettüket s azzal védekeznek, hogy azért törték össze a fegyvert,

mert Kräling azzal fenyegette őket, hogy Bócéknek az ő udvarára átránduló kacsait le fogja lőni. A furcsa védelem dacára is feljelentették a kártevőket a bíróságnál.

— **(Vesztett kutya garázdálkodása.)** Dacára a már öszülő időjárásnak a kóbor kutyák még egyre garázdálkodnak. A vesztett kutyák garázdálkodásának legujabb áldozata Kunic János, pécsi járási vasutiőr, kit szolgálatának teljesítése közben egy kóbor kutya megmárt. A kutya a mellett, hogy a vasuti őrt bal kezének gyűrűs ujját harapta meg, még olyan súlyos sérülést is ejtett rajta, mely valószínűleg operációt fog maga után vonni. A kóbor kutyát sikerült agyonbunkózni s tetemét állatorvosi boncolás alá adták, mely megállapította, hogy a kutya tényleg vesztett volt, minek folytán Kunic Józsefet felszállítják a Pasteur-intézetbe.

— **(A honvédelmi miniszter a kisiparosok érdekében.)** Az ország különböző vidékeiről küldöttségileg keresték fel tavaly a puskműves kisiparosok báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, elpanaszolván neki, hogy a honvédségnél alkalmazott puskműves iparosok magánosoktól is vállalnak el munkát, amivel érzékenyen megkárosítják a puskműves kisiparosokat. A honvédelmi miniszter megindította a vizsgálatot s meggyőződött arról, hogy a nála járt küldöttség panasza jogosult. Ennek következtében a miniszter rendeletet adott ki, melyben szigorúan megtiltja a honvédségnél alkalmazott puskműveseknek, hogy magánfelektől bárminemű javítást, vagy egyéb munkát elvállaljanak.

— **(Jedtében szörnyet halt.)** Nagy tűz dühögött a napokban Ozorán Tol-

namegyében, mely több házat felemésztett. Midőn a tűz kiütött az utcán ballagó özv. Kusstor Istvánné anyyira megijedt, hogy összerogyott és meghalt.

— **(Tüzek a vidéken.)** Varasdon a napokban kigyulladt Siefler Mihály odaváló lakos háza, melytől nemsokára tüzet fogott egy melléképület is, melyben takarmány és gazdasági eszközök voltak felhalmozva. A tűz oly rohamosan terjedt, hogy az oltásra gondolni is alig lehetett s így ugy a lakház, mint a gazdasági épület, valamint a benne felhalmozott takarmány és szerszámok a tűz martalékai lettek. A tüzet, mint azt a vizsgálat megállapította, a kenyérsütés céljából túlfűtött kemence okozta. — Belvárdon Hummer Ferenc odaváló lakos szalmakazla gyulladt ki, mely szintén a tűz martaléka lett. Itt a tüzet egy Pete Pál nevű négyéves gyermek okozta, ki gyufával játszadozott a szalmakazal körül. A kis gyújtogató Hoheit András belvárdi lakos gondjaira lévén bizva, Hoheit ellen emeltek gondatlanság miatt panaszt.

— **(Kedélyes szórakozás.)** Keiner Rezső és Perucker József szabolcsbányai lakosok a napokban kedélyesen elszórakoztak a maguk módja szerint a falu korcsmájában — ugyanis — csendesen iszogattak, míg végre összeszólalkoztak egymással s aztán verekedésre kerülve a dolog, Perucker felfogott egy söröspoharat s azzal úgy vágta fejbe Keinert, hogy az vértől elborultan rogyott össze. A verekedő ellen megtették a feljelentést.

— **(A ki korcsmában alszik.)** Mikosics Gyula bakóca-felső-mindszenti lakosnak valami dolga akadt a napokban Komló községben, hol dolgát végezve betért pihenőre a falu korcsmájába, s itt addig szedegette magába a karcost míg végre is elnyomta a tulbuzgóság s elaludt. S bár álmában talán rózságyon aludt, ébredése tövises vala, mert

amint kinyitotta szemét, s tudni akarta hányat ütött az óra, arra a kellemetlen tapasztalatra jutott, hogy neki zsebórája csak volt, de lenni már nincs, mert ellopta valaki. No és hogy ez a valaki mielőbb kezekeződjön, elment Mikosics Gyula panaszra a közégi előjárósághoz, mely megindította a nyomozást az órával kerekelt oldott ismeretlen után, kit sikerült nem sokára Schneider György komlói lakos személyében elcsipni. A tolvajnal megtalált zsebórát visszaadták jogos tulajdonosának, Schneider Györgyöt pedig feljelentették a bíróságnál.

VASUTI MENETREND.

Érvényes június 1-től.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:35	8:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombovára é.	2:50	1:54	10:03	1:30	6:21
	Sz. v.	gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombovára érk.	2:26	4:46	9:52	2:06	5:14
Bátaszékről ind. tv. sz.	9:52	sz. v.	9:53		
Dombovára érkezik	1:40		12:55		
	Sz. sz.	Sz. v.	tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.
Uj-Dombovár ind.	3:15	5:30	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	4:46	7:31	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	5:22	8:21	12:04	4:11	8:01
				Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul				6:50	8:15
N.-Kanizsáról ind.				2:22	4:57
Barcsra érk.				4:44	7:18
Pécsre				7:51	9:42

— Ne mosolyogjon, ne kinezzen Leona, nagyon komolyan beszélek.

— Oh szép uram! ez nagyon diakos izü szerelmi vallomás; ön azt követeli tőlem, hogy elhiggyem, nagy, olthatlan szerelmét. Ez érthető, mivel kegyed halálosan belém szeretett. De kérem, oh nem tesz semmit elkerülhet a színházig; — de hát kérem báró ur legyen szives nekem megmondani, nem-e a legnagyobb mérvű önzés rá ki ebből, ha birni óhajt? Én érintetlen leány vagyok, ki hallatlan kísértéseknek voltam már kitéve és mégis megtudtam őrizni tisztaságomat, erényemet; — most kegyed elém lép és egész naivan azt kívánja tőlem, hogy szeretője legyek. Nem találja kegyed is báró ur ezt kissé, hogy megmondjam, — egyenetlen, vagy egy oldalú üzletnek. Ön száz percentet akar — és én semmivel is elégedjem meg; bocsánat, hadd végezzem be. Kegyed csupán birni óhajt engem; — mit törődik aztán a többivel! Oh nem uram! ezt ne várja tőlem. Megvallom, hogy az ön személye engem nem hagy hidegen, de azért kérem a szeretője még sem leszek; nőül nem fog venni, azt már az a hétágu korona nem engedi, melyet még a fehérneműjére, zsebkendőjére, sőt lószerszámaira is aggodalom nélkül alkalmazza, — de szerelme tárgyának fejére — vonakodnék az feltenni. Kegyed például azt hajtogatja, hogy mindent megtenne értem. Ha már most szavánál fognám és az mondanám: »tedd meg ezt, vagy azt« és akkor a tied leszek — bizonyára lelépne a szinpadról? Ugy-e bár?

— Szavamra nem! Kisértse meg; a lehetetlent is megteszem.

szünk; nekem el kell hagynom ezt a házat, ahol gyermekéveimet töltöttem s a melyből saját édes gyermekem konoksága üz ki.

— Tizezer forint! És azt hiszed anyám, hogy ennek a Kelemen bárónak van tizezer forintja, hogy megfizethesse bájaimat?

— Oh, majd megszerzi! Az csupán tőled függ. A ki a te sötét szemeidbe néz, ki téged ponyolában megpillant, az, hogy felteremthesse azt a pénzt, melyet kérsz... az ördöggel is szövetkezik.

— Hát nem sajnálsz engem édes anyám? Nem félsz a büntől, a melyet elkövetsz, midőn engem ilyen aljasságra kényszerítesz? Anya vagy, vagy állat? Azt hiszed, hogy én elhiszem azt a mesét, hogy az én tanítatásom tizezer forintba került? Azt hiszitek, hogy én nem tudom, hogy boldogtalan korhely bátyám tivornyázta el a pénzt? Azt hiszed, hogy nem tudom, hogy családkunk minden tagja iszákos rajtam kívüli? Hát én, ki nem is önszántamból lettem művésznő, én mentsem meg e kártyavárat, hogy újból kezdhessétek, hol elhagytátok? Tudod-e — végzé a szép leány villogó szemekkel és majdnem kiabálva — tudod-e, hogy van egy állat, mely önvérével táplálja kicsinyeit? Érted ezt? Dehogy érted — mondá keserű nevetéssel Leona — hisz az állat, te pedig anya vagy és Isten képeére teremtve.

Azonban vedd tudomásul és örülj azon, amit mondok. Beleegyezem abba, amit tőlem vártok. Megteszem; azon leszek, hogy a tizezer forintot megszerezem; de azt is vedd tudomásul, hogy azután köztünk mindennek vége. Attól a perctől fogva, a midőn erre az asztalra a

	V. v.	V. v.	Tv. sz.	Sz. v.
B.-Sellyéről indul . . .	7:19	6:05	10:13	
B.-Szt.-Lőrincze érk.	8:22	7:01	11:25	
Pécsre érk.	9:42	7:51		

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Eszékről indul . . .	5:40	8:48	12:25	8:00
Villányra érk. . . .	6:54	10:05	1:41	9:30
Mohácsról indul	5:50	9:13*	12:20	8:35
Villányra érkezik	6:35	9:58	1:05	9:20
Villányból ind.	7:01	10:13	1:48	9:40
Pécsre érk.	8:02	11:23	2:53	10:49

Hajó érk. Budapest-Mohács-Belgrádi vonal fölülről 7:20,**) alulról d. e. 11.35.***)

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:50

*) Csak szerdán, pénteken és vasárnap közlekedik.

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul reggel 8:30 fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2:00

Budapest-Mohácsi vonal; naponként Mohácsról 10:12 d. e. 10:30, Budapestre érkezik éjjel 10:12

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44
(B.-Szt.-Lőrinczről				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
(Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind.	10:04	2:32	5:21	2:56
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20

	V. v.	Sz. v.
Bacs-N.-Kanizsa-Bécs felé . . .	8:28	6:32
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11
Barcs	10:54	9:00
N.-Kanizsa	1:29	11:41
Bécs	9:35	8:54

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:42	12:14	4:26	8:35
Üszögh	5:58	12:27	4:40	8:50
Villány érk.	6:48	1:13	5:27	9:38
Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05				
Mohács érk.	7:50	10:35	2:39	10:49
Villány ind.	6:55	1:18	5:32	9:43
Eszék	8:08	2:27	6:47	11:01

Művészet, irodalom.

Szintársulatunk Mohácson.

Pécs, 1900. szept. 12.

A mohácsi színpártoló egyesület lelkiismeretes, nagy munkát végzett valóban a mai időkhez mérten, mikor a vidéki színi direktorok az ország legtöbb részén a közönség részvétlensége miatt a nyári színi állomáshelyeken ugyszólván csak tengődnek s az örökös pénzzavarral küzdenek. A mohácsi publikum példányképe lehet az egész országnak, mert ez a publikum megmutatta, hogy miként kell pártfogolni a művészetet, megmutatta, hogy miként nyújthat megélhetést egy kisebb város is oly nagy művész gardának, a minő a pécsi szintársulat gardája. Még bérlétszünetben is zsufolásig megtöltötték a színházi termet, valóságos ostrom alá veszik naponként a pénztárt, mert megbizonyosodtak róla, hogy nemcsak színpártolásra áldozzák filléreiket,

avagy hogy nem is áldozat ez tőlük, mert cserébe magasabb művelzetben van részük. Az eddigi előadásokból meggyőződhetünk, hogy özvegy Tiszay Dezsőné szintársulata új, tehetséges erővel gyarapodott és minden tekintetben ki fogja elégíteni a pécsi közönség nagy igényeit. Tiszayné öt énekesnőt szerződttetett, a társulat egyéb hiányait is kiegészítette, a gyöngébb erőket ujjakkal, tehetségesebb erővel pótolta és így nagy bizalommal tekinthetünk a színi idény elé.

A megnyitó előadásról már referáltunk. Vasárnap két előadás volt. Délután az »Ördög Mátkája« került színre csekély érdeklődés mellett. A mohácsiak nemrég ügyes műkedvelőktől látták Géci népszínművét, a darabot ismerték és így az előadásról elmaradtak, de a kik mégis érdeklődtek a darab iránt, azok kellemes délutánt szereztek maguknak. Kende Paula a drámai szende mutatkozott be ez alkalommal. A színpadon kedves jelenség, minden mozdulata rutinirozott színésznőre vall és egyes nagyobb jeleneteinél a közönség zajos, tüntető tapsviharral honorálta játékát. Vágó Béla az apa szerepében aratott szép sikert, még fiatal színész, de már is bizonyosságát adta nagy színpadi gyakorlatának. Komlóssy Ilonkát ezuttal Barica szerepében láttuk és elragadó kedvességgel játszott. Rajs Ödön, mint szerelmes és jellemszínész szintén most mutatkozott be és a darab sikerében neki is nagy része volt. Székula Sárka, Németh János, Nádassy, Delli adták még a nagyobb szerepeket, akiket már ismerünk ezen alakításaik után.

Vasárnap este Szulamith került színre bérlétszünetben zsufolt ház előtt. Szirmay Olga énekelte Szulamithot, de egyúttal hatalmas drámai erejéről is tanuskodott. Ének számai várakozáson felül sikerültek és a közönségnek nagy élvezetet szerzett kellemes alt hangjára.

tizezer forintot leolvastam, szüleim számomra meghaltak. Ha pedig még azontul sem hagyátok békén, a rendőrséghez fogok fordulni. A tizezer forintról pedig rendes nyugtát fogtok adni. Legyen már egyszer vége ennek a gyalázatos hajszának. Isten meg fogja nekem bocsátani e vétkeket, de hogy nektek megbocsájtja-e, azt nem hiszem. Most pedig hagyj magamra, szabadíts meg személyedtől.

Babette asszony szó nélkül felkelt és elhagyta a szobát, Leona pedig az öltözködéshez fogott.

Wurster Leona bámulatos szépségű leány volt, kinek valódi fényes tehetsége is volt. A vidéki színiigazgatók versenyeztek, hogy Leonát társulatukhoz megszerezhessék. Vidéken még sohasem fizetett ötezer forint fizetése volt, pedig nem volt énekesnő; Leona drámai színésznő volt.

Magas, királynői termete, halvány, csontszínű arca, feltűnő nagy fekete szemei, gyönyörű keble és buja fekete haja mindenkit elszédítették. Az ország majd minden székvárosában megfordult Leona időleges szintársulatával, melyhez esetleg szerződttette volt s mindenütt bomlottak érte a férfiak, lettek légyen azok gazdagok, vagy szegények, öregek, vagy fiatalok; azonban Leona eddig sem könyörgésre, sem esküre, sem ígéretre, de pénzre sem hederített; ő megmaradt az érintetlen, ártatlan Leona. A kedves leány szíve még nem nyilatkozott meg, abban csak egy szeretet honolt s az rajongó szeretete az igaz művészet iránt. Sokat szenvedett Leona környezetétől: apától, anyától, meg fivérétől. Halvány, szenvedő arca tanusította, hogy utálta otthonát, melyet elhagynia nem

volt szabad, nehogy a léhán itélő világ a szakadást másra, rosszra magyarázza.

A művésznő kifáradt most minden ellenkezéséből; szegény balga leány; azt hitte, hogy ezzel az áldozattal tartozik szüleinek; de elhatározta, hogy ezzel az áldozattal, melyet hozandó volt, bezárta az áldozatok sorozatát; elhatározta, hogy minden köteleket eltép most már . . . és hogy bár vérző szívvél, de lemond övéiről. Nem akarta szülőit házuktól megfosztani, de aztán ezzel leróni gondolta összes tartozásait. Anyja, ez az emberi indián, tenyereit dörzsölve, az örömtől sugárzó arccal hozta meg szesztől pirosarcu férjének, Jakobnak a hirt, hogy a leány »most már kezes, akár a bárány«.

— No, fenyegetőzött az öreg, züllött nőszabó, szerencsése, mert másként megtanítottam volna a szülői tiszteletre, szeretetre.

Leona kész lett öltözkékével s napernyőjét fogva lehaladt a félemeletről s az utcára ért, hogy a rendes próba végett a színházba mehessen. A ház kapujában összetalálkozott éppen azzal, kiről sok szó-beszéd esett, t. i. Kelemen Jenő báróval.

— Azt hittem, hogy ön tegnap, illetve ma reggel hazanyargalt.

— Igen, de a fele uton vissza kellett jönnöm, szép Leona.

— Oly halaszthatlan dolgai akadtak?

— Igen, mert önnel beszélnem kell. Leona, én megölöm magamat, ha valahára meg nem hallgat.

— Tehát ezzel a fenyegetésével kényszeríteni akar, báró ur?

val. Szirmay Olga a pécsi nemzeti színházban, a hol oly jó az akusztika, még jobban fog érvényesülni alt hangjával és csakhamar kedvence lesz közönségünknek. *Szekula* Sárka, *Mezey* és *Kozma* arattak még szép sikert régi szerepeikben, de a karszemélyzetet is megilleti a dicséret, a kik között igen sokan vannak újak és így újból kellett betanulniok az ének számokat és a táncdarabokat.

Hétfőn este került színre »Napoleon öcsém« Gutius és Sipulusz ötletes bohózata. *Nádasy* játszotta a címszerepet folytonos derűtségben tartva a nagyszámu közönséget. *Szirmay* Olga a szobaleány szerepében, *Vágó* pedig mint sugó, nyújtottak jó alakítást. A többi szerepek nagyobb részt a régi kezekben voltak.

Kedden este a »Görög rabszolgát« láttuk kifogástalan, jó előadásban. A művezető ez uttal új zongoráról gondoskodott és valóban ideje is volt, mert a régi, elhangolt, zongora-féle alkotmány hangjai mellett a legjobb zenei alkotás is élvezhetlenné vált. *Irist Gergely* Gizella játszotta, a kiből igen tehetséges operette és népszimű énekesnőt nyertünk. Ének-számaival nyílt színen is tapsokat aratott, táncait pedig kecsesen lejtette el. Tiszayné után jobb *Irist* nem is találhattunk volna. Tiszay szerepét, *Heliodorust*, a varázslót *Nádasy* játszotta, *Aspásiát* *Szekula* Sárka, *Antóniát* pedig *Szirmay* Olga énekelte, mindkettő szép sikert érve el.

Ma este, Rozenkranc és Gúldenstern kacagató vígjáték fogja a mohácsiakat szórakoztatni.

(Np.)

Törvénykezés.

Gyilkos vincellér.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szeptember 12.

Bészán Antalné a vádlottakat nem ismeri, de egy évvel ezelőtt Csetével találkozott anyjánál, ki azért volt ott, hogy az ő anyja, a ki füves (javas) asszony, adjon a gazdája apja részére, ki beteg volt, valamit, a mitől megjavul, vagy meghal. Csete az mondta neki, hogy gazdája többször is oda küldte már őt hozzájuk. A leány anyja kijelentette, hogy nem teszi meg azt, a mire kéri.

Pucák Józsefné, javasasszony azt vallja, hogy Csete István négyszer-ötször, míg *Jakab* József egyszer volt nála, akkor mikor Csete nála már negyedszer volt s akkor *Jakab* ígért Csete tolmácsolása segítségével 50 frtot neki arra az esetre, ha *Jakab* Istvánt elteszi láb alól, vagy ad neki olyas valamit, a mitől megjavul. *Pucákné* elutasította őt azzal, hogy nem tud tenni semmit. Szembesítik Csetével és *Jakab*bal. Csete mindenben igazat ad neki, de *Jakab* még azt is tagadja, hogy nála lett volna. De az asszony határozottan állítja, kezével rámutatván, hogy az az ember, ki előtte áll, *Jakab* József, nála volt a fennebbi ügyben s erre nyugodt lelkiismerettel meg is mer esküdni, a mit meg is tesz.

Jakab Ferenc szokta vinni kocsiján *Jakab* Józsefet többször. A múlt év május hó 25-én Csetével együtt vitte Monostorra, majd Monostorról vissza, de, hogy onnan hova mentek, mit csináltak, nem tud semmit, valamint azt sem tudja, hogy az uton azok ketten mit beszéltek. — Megesküszik.

Jakab János bírónak reggel télihetkor jelentették, hogy az öreg *Jakab*ot megölték, mire ő elment megvizsgálni s utasította *Jakab*ékat, hogy hívjanak orvost s csendőrt — eddig *Jakab*ék nem is gondoltak erre, azzal mentették magukat, hogy hisz a golyó csak a bőre alá ment. A család az öreg *Jakab* Istvánnal nem a legjobb viszonyban élt. Megesküszik.

A hátralevő tanuk közül fontosabbat csak a következők mondtak, így:

Kiss István azt vallja, hogy *Jakab* József ezelőtt két évvel 50 frtot ígért neki, ha atyját elpusztítja.

Csapó Miklósnénak néhai *Jakab* István panaszkodott, hogy fia ígért kocsisuknak 20 frtot, ha őt elemészti.

Peleskei Gyula asztalos egy alkalommal *Jakab*ék padlásán járkálván, ott töltött fegyvert talált, melyről *Jakab* Józsefné azt mondta, hogy az *Csete* Istváné. Majd pedig a gyilkosság éjjelén is felkereste őt *Jakab* Józsefné és kérte, hogy ne szóljon senkinek arról, hogy náluk egyszer *Csete* töltött puskáját látta.

Utolsó tanunak *Jakab* Józsefnét, a másodrendű vádlott feleségét hívták be, a ki törvényadta jogával élván, nem vallott, mint-hogy a bűnygyben férje szerepelt.

A husz tanu kihallgatásával a bizonyító eljárás befejeztetett.

A boncjegyzőkönyv felolvasása után *Jel-lachich* István dr. törvényszéki orvos mondta el felülvéleményét, mely szerint *Jakab* József halálának közvetlen oka a belső elvérzés volt, melyet rögtöni orvosi segély sem lett volna képes elhárítani. *Csete* Istvánra vonatkozólag azt mondja, hogy az a körülbelül félliter pálinka és spiritusz a tettes itélőképességére vonatkozólag hatással lehetett, de annyira nem, hogy cselekedni ne tudott volna.

Majd *Csete* István és *Jakab* József egészségi és elméleti állapotára vonatkozó bizonyítványokat s ezután vagyoni állapotukról szóló bizonyítványokat olvasták fel.

Bihari Benő, a másodrendű vádlott védője a vizsgálat kiegészítését indítványozza, míg *Rákossy* Imre kir. ügyész ellenzi s a közvádó véleményéhez csatlakozik *Egry* Béla dr. ügyvéd, az elsőrendű vádlott védője is. A kir. törvényszék pedig a bizonyítás kiegészítését nem fogadja el, miért *Bihari* semmiségi panaszszaal él.

Rákossy Imre dr. közvádó bizonyítja, hogy *Csete* István tettében hiányzott a premeditáció s az szörnyű tettet csak a végtelen unszolásra, szép, kecségető ígéretekre, majd meg szigorú fenyegetésre hajtotta végre s ehhez járult még az, hogy aznap, mikor *Csete* a gyilkosságot elkövette, még ivott is. Mint-hogy így áll a dolog, *Csete* Istvánra vonatkozólag a vádat oda módosítja, hogy *Csete* István szándékos emberölésben bűnös, míg *Jakab* Józseffel szemben a gyilkosságra való felbujtást vádját fenntartja. Az erre vonatkozó kérdést írásban is beterjeszti.

Egry Béla dr. az esküdtszék elé a következő kérdést terjeszti: Bűnös-e *Csete* István a fenti dátumokon elkövetett súlyos testi sértés bűntettében?

Bihari Benő az ügyész szavaira reflektálván azt mondja, ha *Csete* szándékos emberölésben bűnös, *Jakab* Józsefet nem lehet gyilkosságban bűnösnek kimondani s ehhez képest kívánja módosítani a kir. ügyész kérdését és pedig aképen: Bűnös-e *Jakab* József a szándékos emberölés bűntettére való felbujtásban?

A kir. törvényszék a kérdések felett határozathozatalra visszavonulván, a következő kérdéseket fogadta el:

Bűnös-e *Csete* István a szándékos emberölésben? Ha nem: bűnös-e súlyos testi sértésben, melynek következtében *Jakab* István meghalt? Bűnös-e *Jakab* József a szándékos emberölésre való felbujtásban?

Következtek a vád és védbeszédek.

Rákossy Imre kir. ügyész remek vádbeszédekben összehordva az összes bizonyítékokat, mik a vizsgálat s esküdtszéki tárgyalás folyamán felmerültek, kidomborítja a vádlottak bűnösségét s különösen kiemeli *Jakab* József viselt dolgait ez ügyben. — *Csete* Istvánnal szemben nem kell argumentálnia, hisz beismerésben van, de *Jakab* Józseffel szemben kénytelen a bizonyítékokat összegezni, mert az mindent, még azt is, a mit ő maga a vizsgálobírónál beismert, konokul ta-

gad, de éppen ez a körülmény s azok az ellenmondások, melyekbe keveredett, bűnösségét bizonyítja. Döntő súlynak tartja a közvádó a tanuként eskü alatt kihallgatott javasasszony vallomását s *Csete* István biztos, határozott, a mellékkörülményekben is mindenkor egybevágó teljes beismerését, melyek világosan bizonyítják *Jakab* József bűnösségét a gyilkosságra való felbujtásban. De e mellett szól a hidegvér, melyet *Jakab* József atyja megsebesülésekor tanusított, mely csak azt mutatja, mint a tanuk be is bizonyították, hogy *Jakab* már régen foglalkozott e bűnös gondolattal. Kéri a vádlottakra kimondani a bűnösséget a beterjesztett főkérdése alapján.

Egry Béla dr. elsőrendű vádlott védője védencét csak súlyos testi sértés bűntettében látja bűnösnek. Állítását a tanuk vallomására alapítja, kik egybehangzóan mondják, hogy apa és fiu között állandó rossz viszony volt, a mely körülmény *Jakab* Józsefet bosszura ingerelte. De — kéri a védő — kinek állt érdekében az, hogy *Jakab* István elpusztuljon? Világos hogy *Csete*nek nem, hanem csak *Jakab* Józsefnek, ezt igazolja az is, hogy a gonosz fiu javasasszonyt keresett fel. A tényállásból s tanuk vallomásából bizonyítja, hogy az értelmi szerző *Jakab* József s *Csete* István csak eszköz volt annak kezében. Álláspontját, hogy *Csete* csak halált okozott súlyos testi sértésben bűnös, az orvosi boncjegyzőkönyvre alapítja, mely azt mondja, hogy *Jakab* István a megsebesülésre csak 15 óra után, elvérzésben halt meg. *Csete*nek nem lehetett szándékában *Jakab* István megölése, mert hisz hasba lőtte azt, tehát nemesebb részre nem is célozott, továbbá tekintetbe kell venni azt, hogy a tanuk eskü alatti vallomása szerint, a tettet a tett elkövetése előtt fél órával előbb már félig részegen találták s így akarátának nem volt teljesen ura. Ezek azok az indokok, melyek alapján csak halált okozó súlyos testi sértés bűntettében kéri védencét bűnösnek kimondani.

Bihari Benő, a másodrendű vádlott védője minden lehető argumentumot összeszed, hogy védenca ártatlanságát bebizonyítsa s a vádhatóság, valamint az elsőrendű vádlott védője érvelését megsemmisítse, vagy legalább meggyengítse. Appellálva az esküdtek meggyőződésére, mely a hiányos bizonyítékok folytán *Jakab* József rovására nem alakulhatott ki, védencének felmentését kéri.

A vádhatóság röviden reflektált *Bihari* Benő védbeszédére s kéri az esküdteket, hogy *Jakab* Józsefet mondják ki bűnösnek a szándékos emberölésre való felbujtásban.

A vádlottak felszólítottán még az utolsó védelemre, miután azt igénybe nem vették, elnök a már fentebb megszerkesztett kérdéseket aláírja és felolvassa s ennek végeztével kioktatja az esküdteket, mire az esküdtek verdikt hozatalra vonultak vissza délután fél négy órakor.

Az esküdtbírósnak négy órára hozott verdiktje *Csete* Istvánt szándékos emberölés bűntettében s *Jakab* Józsefet szándékos emberölés bűntettére való felbujtásban bűnösnek mon-dotta ki.

A törvényszék ezután, meghallgatván a kir. ügyész és védők indítványát a büntetés kiszabására vonatkozólag, az ítélet meghozatala végett visszavonult s háromnegyed öt órakor a következő ítéletet hirdette ki:

Csete Istvánt szándékos emberölés bűntettéért 10 évi fegyház főbüntetésre és 10 évi hivatalvesztés mellékbüntetésre.

Jakab Józsefet pedig felmenő ágbeli rokonon elkövetett szándékos emberölés bűntettére való felbujtás miatt életfogytig tartartó fegyházra.

A kir. ügyész *Jakab* Józsefre vonatkozólag semmiségi panaszt jelent be. *Csete* István és védője *Egry* Béla dr., valamint *Bihari* Benő és *Jakab* József semmiségi panaszt jelent be.

TÁVIRATOK.

— **A testvérgyilkos a börtönben.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szatmárról jelentik, hogy a testvérgyilkos *Pap Béla* a börtönben súlyosan megbetegedett. Napok óta erőszakkal táplálják, mert nem akar enni. Valószínűleg elpusztul a börtönben.

— **Háboru Khinában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A legutolsó pekingi hírek szerint a szövetséges csapatok tisztjei a legjobb egyetértésben vannak a katonáik mintha csak egy hadsereghez tartoznának. Az oroszok támadást terveznek az erődök ellen, de nincsen elegendő tűzértékük. Néhány orosz vadász az erődök közelében egy akna felrobbanása következtében életét veszítette.

— **Pékek sztrájkja.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Marseilleben* ma a város összes pékjei kimondták a sztrájkot. A város lakosságát a katonai tápintézetek látják el süteménnyel.

— **A délafrikai háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Lourenzo-Marquezból* jelentik, hogy *Krüger* visszatért *Nelspruitbe*, *Steyn* is visszatérni szándékozik a szabadállamba. *Boiba* egyedül igyekszik *Dewett* tábornokkal.

— **Minisztertanács.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Szell Kálmán* ma reggel Budapestre érkezett minisztertanácsra, melyen *Hegedüs*, *Fejérváry* és *Széchenyi* minisztereken kívül a kormány összes tagjai résztvettek.

— **Uj érseki vikárius.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Papi körökben* híre jár, hogy a budapesti érseki vikariátust, mely *Cselka Nándor* halálával megszűnt, újra visszaállítják s az új érseki vikárius *Kobl Medárd* lesz.

— **Sarkutazó herceg.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Krisztiániából* jelentik, hogy az abruzzói herceg tiszteletére rendezett fáklyásmenet alkalmával *Nansen* hosszú beszédben dicsőítette a herceget és kíséreit.

A herceg *Nansen* kíséretében a pályaudvarra ment és nagy ováció közt ma reggel elutazott.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

MEGHIVÓ

az 1900. évi szeptember 16-án vasárnap a „Petőfihöz” címzett vendéglő kerthelyiségében *Malom-utca 15 sz. a.* tartandó jótékonycélu

szüreti ünnepélyre.

Kezdeté délután 4 órakor.

Tisztelettel

Szabó Sándor,
vendéglős.

Finom
csemege-szőlő

kapható

Jankovits Hugó-nál

Pécsett, vásártér 7. sz.

Meglepő

olcsó árakon vásárolható

FEHÉR BÉLA

óriási választéku

BUTOR

raktárában

PECSETT, Apáczá-utca 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában.

A legszebb kiállítású és legjobb készítményű asztalos és kárpitos

butorok.

KIS HIRDETÉSEK.

Gyermekek mellé

ajánkozik középkorú szolid leány, levélbeli szives megkeresések kéretnek, *Molnár E. Makár-utca 19.*

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó.

Percel-utca 35. számú házban.

Cimbalom- és citera-

oktatást és hangolást elvállal

— Rosa Antal, *Percel-utca 40.* —

Uj karban levő,

kényelmes 6 szobás emeleti lakás mellék-helyiséggel, fürdőszoba, villanyvilágítás felszereléssel, azonnal kibérelhető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vasorsóra járó

szöllőprés és szőlőmorzsoló

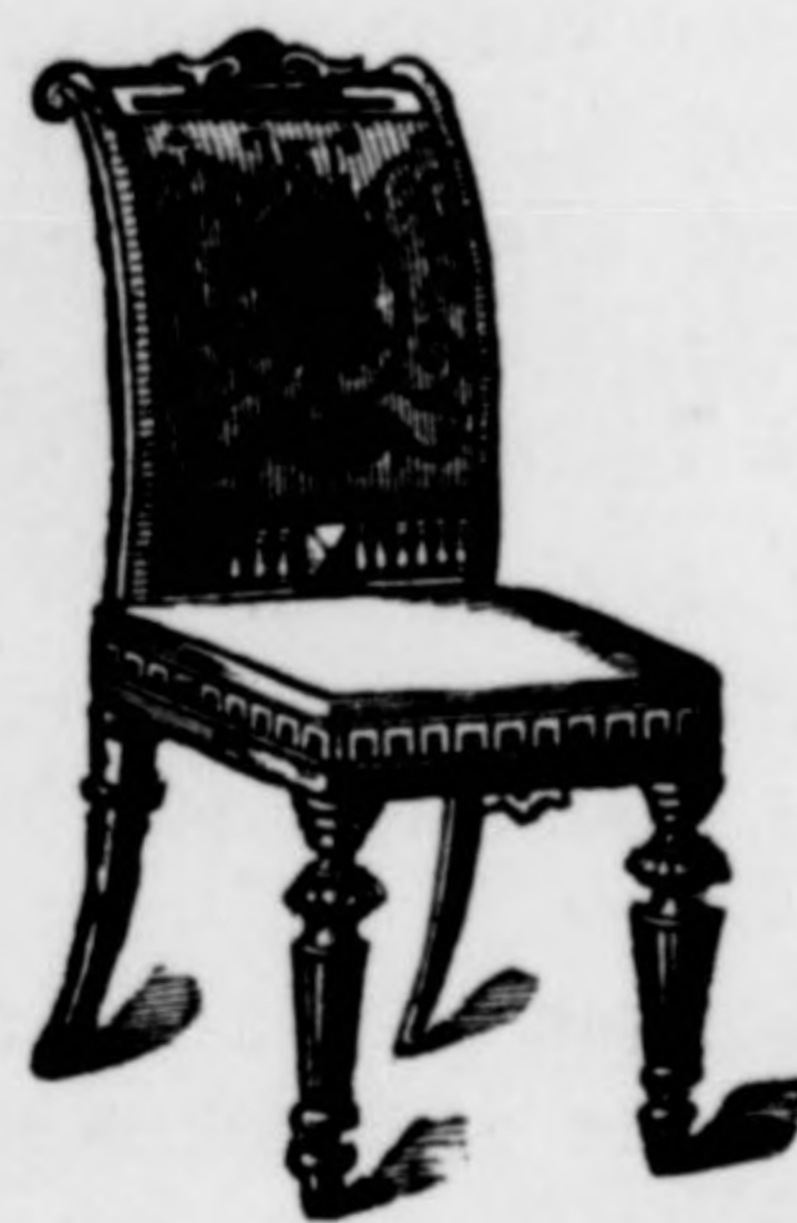
megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Figyelem!

Mintegy harmadfél évvel ezelőtt egy a város-hoz közel eső présházban elkövetett betörés alkalmával többek közt egy 12 milliméteres egycsővű hátultöltő kis fegyvert, egy a mészáros boltokban használni szokott vörösréz-serpenyős kétkaru mérleg és egy kisebb, sárga rézfoglatú távcsövet elloptak a ki ezen tárgyak hollétét illetőleg utbaigazítást tud adni, **20 korona jutalomban** részesül.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

A n. é. butorvásárló-közönség
figyelmébe!

Van szerencsém közhírré tenni, hogy a **Makár-utca 18-20. sz. alatt** lévő butorraktárom továbbá **fönntartása** mellett, a n. é. közönség kényelmének teljes kielégítésére

a *Ferenciek-utca 7. sz. a., dr. Kereky-féle házban*

BUTORRAKTÁRT

rendeztem be, hol csakis saját készítményű, solid kivitelű butoraim állanak a n. é. vásárló közönség rendelkezésére, különféle stílusban és legolcsóbb árak mellett, nagy választékban.

Kérem tehát előforduló szükség esetén a n. é. közönség b. pártfogását.

Pécsett, 1900. augusztus hóban.

Kiváló tisztelettel

KLEIN ADAM,

épület- és butor-asztalos.
(*Makár-utca 18-20.*)

